

ALP 2634
Larch

Juozas Grauzinis
7128 S. California Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXII Gegužė - May 7, 1987 Nr.18

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KRIKŠTAS IR POLITIKA

Mūsų protėvių laviravimo bandymai

Vytautas Meškauskas

Krikštas yra atskiros asmenų priėmimo į religinę bendruomenę aktas. Visos tautos apkrikštinimas, kurio 600 metų sukaktį minime, dabar yra daugiau politinis negu religinis aktas. Tai priemonė ne tik istorija, bet ir dabartis.

Daugeliui mūsų atrodo, kad toji data minėtina ne tik kaip religinė apeiga, bet kartu yra ir politinė manifestacija - per mūsų daugumos religiją mes priklausome Vakarams. Man atrodo, kad be šio politinio momento visos iškilmės būtų mažiau aktualios ir patrauklios. Tai pripažįsta ir okupantas, neleidamas ekskursijų iš Vakarų birželio mėn. Antra vertus - politinis momentas drumsčia tas pačias iškilmes Krikštas atidarė kelią Lietuvos lenkinimui. Tai sukelia įtarimą, kad gal Vatikanas tyčia pasirinko tą, o ne ankstyvesnę Mindaugo krikšto datą iškilmėms, kad pabrėžtų lenkų-lietuvių bendrumą, negu jų vienos valstybės idėją. Kartu tai kelia klausimą, kodėl lietuviai palyginti taip vėlai apsikrikštijo.

Vienas mūsų istorikų, P. Sležas dėl to nepašyškstėjo priekaištų Algirdui, ir ypač Kęstučiui, kam jie nepriėmė Lenkijos ir Vengrijos karalių, ir net paties imperatoriaus pasiūlymų apsikrikštyti. Girdi, jie nesupratė laiko dvasios ir lietuvišku atkaklumu, užsispyrimu, pagonišku konservatizmu sutrukdė Lietuvai perimti krikščionišką Vakarų Europos kultūrą.

Idomu, kad prieš tokį kaltinimą senuosius kunigaikščius ginti išėjo sovietinis istorikas Juozas Jurginis. Savo dar neišėjusioje knygoje, kurios ištraukos jau pasirodė Švyturio žurnale, Jurginis teigia:

"Tokių prokuroriškų kaltinimų autoriams, katalikų Bažnyčia buvo didesnė istorinė vertybė negu valstybė; jie tiesiog nenorėjo suprasti, kad lietuvių tauta garbingai įėjo į Europos istoriją būtent todėl, kad sukūrė ir apgynė savo valstybę, o ne todėl, kad apsikrikštijo. Galima jų valstybę niekinti, galima aukštinti arba nutylėti, bet tai bus ne istoriko tyrinėtojo, ne objektyvios tiesos ieškotojo darbas."

Tą teigimą autorius paremia visa eile mūsų kunigaikščių laiškų popiežiui ir karaliams, iš kurių aiškėja, kad jie už krikščionybės priėmimą norėjo išsiderėti taiką su vokiečių ordinais. To niekas jiems negalėjo garantuoti.

Iš viso, ne tik Mindaugo, bet ir Gedimino ir jo įpėdinių laikais krikščionybė Lietuvoje buvo toleruojama ir joje veikė domininkonai bei pranciškonai. Be to, Lietuvos valstybės Rytuose jau buvo išplitusi stačiatikių tikyba.

Kokia gi buvo mūsų protėvių tikyba, kurią jie išmainė į krikščionybę? Istorikas V. Trumpa, atsakydamas į Akiščių anketą 600 m. krikščionybės Lietuvoje, tarp kitko mini kanauninko Adomo Brėmeniškio, mirusio 1076 m., atsiliepimą. Aprašydamas sembus ir prūsus, jis juos vadina labai humaniškais "homines humanissimi" žmonėmis. Jie tačiau priešinosi krikščionybei, bijodami kad krikščionys neužterštų jų vandenų ir miškų. Užteršimui nusakyti, tas Adomas vartoja tą patį lotynišką žodį (polluo, pollutum, poluere), iš kurio esąs kilęs bausis mūsų laikų žodis "pollution" arba "tarša". Taigi religija anais laikais, jei patikėti Trumpa ir jo Adomu Brėmenišku, buvo ekologinė problema. Skamba labai moderniškai.

Tas pats J. Jurginis, rašydamas Literatūroje ir Mene, teigia, kad to meto (prieš krikštą) archeologinėje me-

džiagoje, priskirtinoje lietuviams, nėra Perkūnui ar pagoniškomis deivėms, dievaičiams darytų stabų ar šventyklų. Jų neaptiko ir Henrikas Latvis XII amž. pabaigoje ir XIII amž. pradžioje plačiai aprašęs lietuvius ir latvius. Kryžiuočių karą su prūsais ir lietuviais plačiausiai aprašė Petras Dusburgas, kurio kronikos vertimas lietuviškai išėjo 1985 metais. Jos tekste nėra net užuominos ne tik apie stabų, šventynių, aukurų ir kito pagoniško kulto dalykų naikinimą, arba bent vieno jų kunigo nužudymą, nors žudoma buvo tūkstančiais, nevadinant jų pagonimis, o tik netikiais, šėtono sugundytais atsimetėliais, apostatais.

Esą tik lietuvius sukrįkščioninant Perkūnas (griaustinis) pasidarė visagaliu Dievu, dangaus ir žemės sutvėrėju, įrankiu žmones gąsdinti. Mūsų mitologijoje nėra meldimo, aukojimo ir kitokio kulto apeigų atpasakojimo. Jurginis kritikuoja kitus sovietinius istorikus, kurie iš savo pusės kritikuoja tuos, kurie stengėsi lietuvius parodyti kaip atsilikusius, nepažinusius jokių dievų ir jų stabų, o garbinusius tik gamtą. Jų, taip kritikuojamų tarpe esą ir buržuazinės Lietuvos istorikai P. Klimas ir Z. Ivinskis.

Man atrodo, kad stabų negarbinimas yra aukštesnio supratimo laipsnis ir sunku nesutikti su J. Jurginiu, kuris siūlė tautą nelaikyti senienų muziejum, bet domė-

PRAŠO VILNIAUS ARKIVYSKUPIJĄ ĮJUNGTI Į LIETUVOS BAŽNYTINĘ PROVINCIJĄ

Lietuvos krikščionybės jubiliejaus Centrinis komitetas, susirinkęs 1987 balandžio 11 dieną posėdžio Lietuvių kultūros židinyje Brooklyne, N. Y., pasiuntė šv. Tėvui Jonui Pauliui II sveikinimus ir padėką už jo dėmesį ruošiant jubiliejų, už meilę ir prielankumą lietuvių tautai, kenčiančiai Sovietų Sąjungos okupaciją ir tikėjimo bei tikinčiųjų persekiojimą, už nepripažinimą Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir už Lietuvos pasiuntinybės prie Šventojo Sosto tęstinumo pripažinimą.

Savo laiške šv. Tėvui Centrinis komitetas prisiminė, kad Jo šventenybės paskatinimo dėka daugelio kraštų vyskupai paskelbė Maldos dieną, prašydami Dievo stiprybės ir ištvermės malonių Lietuvos tikintiesiems ir skatindami pasaulio tikinčiuosius išreikšti solidarumą Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai. Taip pat Šventajam Tėvui padėką už Vilniaus arkivys-

tis jos sukurta valstybė, žymaus ukrainiečių istoriko palyginta su meteoru:

"Toji vėlai lietuvių sukurta valstybė senų Europos valstybių tarpe blykstelėjo savo socialine-politine santvarka bei kultūra ir - užgeso. Valstybė žlugo, bet tauta išliko. Dramatiška ta to istorija - neišsenkantis temų ir siužetų šaltinis istorikams ir rašytojams. Į praeitį reikia atsisiegti dabartimi besisielojančių žvilgsniu."

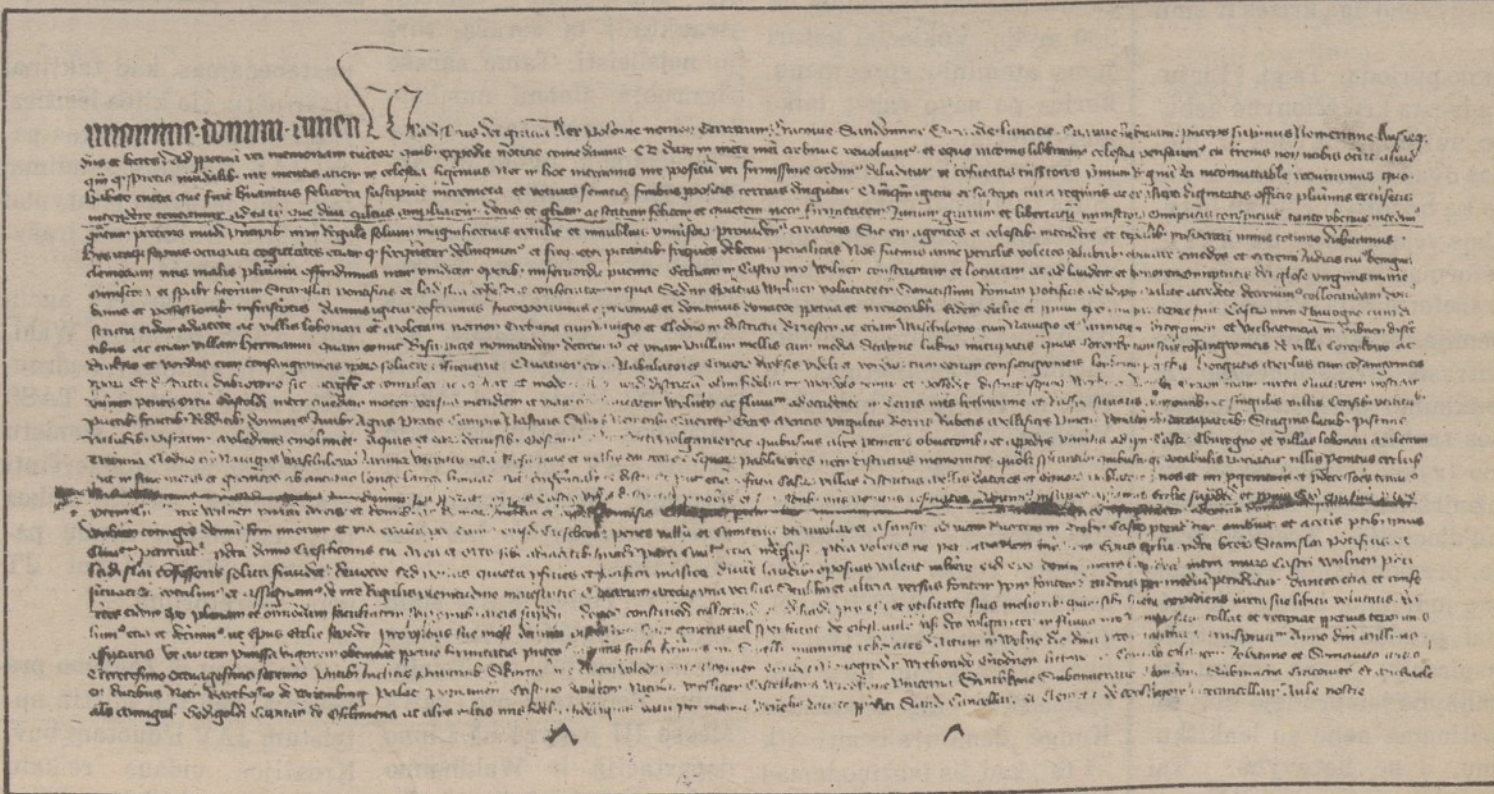
(Nukelta į 2 psl.)

kupijos dalies įjungimą į Lietuvos vyskupų konferenciją, kuri pagal naujuosius bažnytinės teisės kanonus faktinai ir tvarko visus bažnytinius reikalus, ir pareiškta viltis, kad susidarius sąlygoms Vilniaus arkivyskupija bus įjungta ir į Lietuvos bažnytinę provinciją.

Centrinis Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetas taip pat pasiuntė laišką Sovietų Sąjungos generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui, prašydamas patenkinti krikščionybės jubiliejaus Komiteto Lietuvoje prašymą, būtent: grąžinti lietuvių religiniam naudojimui neteisėtai nusavintas bažnyčias, ypatingai Vilniaus katedrą, kuri yra Lietuvos krikščionybės lopšys, Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje, Marijos Taikos Karalienės bažnyčią Klaipėdoje, kuri yra pastatyta Sovietų Sąjungos leidimu ir tikinčiųjų aukomis.

Tame laiške taip pat prašoma leisti vyskupui Julijonui Steponavičiui eiti Vilniuje savo ganytojiškas pareigas, o tikintiesiems leisti viešai praktikuoti savo krikščionišką tikėjimą.

APAČIOJE: Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Jogailos 1387 m. vasario 17 d. aktas, kuriuo oficialiai įvedama krikščionybė ir Vilniuje steigama vyskupystė su katedra. Dokumentas - originalas (pergamentas su nukritusiu antspaudu) saugomas Lietuvos mokslų akademijos centrinėje bibliotekoje, Vilniuje.

SAVAITINĖ POLITIKA *Įkvilga*

Derybos su sovietais Ženevoje: kliūtis-Europa. - Kungio byla Aukščiausiam teismui. - Vėl Waldheim. - Artukovičius per senas susaudyti.

Balandžio 23 d. Ženevoje prasidėjo JAV-Sovietijos derybos dėl vid. nuotolio raketų panaikinimo Europoje. Jų išvakarėse buv. prez. Nixonas ir jo Valstybės sekretorius Kissingeris Los Angeles Times paskelbė, kad atsisakymas nuo tos rūšies ginklų turi būti susijęs su susitarimu sumažinti ir konvencionalines kariuomenes, kitaip sovietams gali pasisekti įvaryti kylį tarp JAV ir Europos. Taip galvoja ir europiečiai bei senatorius S. Nunn (dem. Ga.), tos institucijos ginkluotų pajėgų komisijos pirmininkas. Administracijos pažiūrą reprezentuoja dabartinis Valst. sekr. Shultz ir jo patarėjas derybose su sovietais Paul Nitze. Jie sako, jog sovietams pradėjus statydinti savo SS-20 raketą, europiečiai pabūgo, kad liks be tolygios grės-

mės iš NATO pusės, todėl prašė amerikiečių tokios pat ar panašios rūšies ginklų išrikiavimo Vakarų Europoje. Reaganas prieš pasiūsdamas tokius ginklus Europon sovietams pasiūlė vadinamą 'zero option' t. y. jis susilaikytų nuo savo ginklų siuntimo, jei sovietai atšauktų savo. Sovietai apie tai tada nenorėjo klausyti, bet dabar pakeitė savo nuomonę. Shultzas aiškina, kad prieš 7 metus europiečiai buvo tokioje situacijoje, kurią dabar norima atstatyti. Tada jie jautėsi labai saugiai ir atsiųsti amerikiečių vid. distancijos ginklai Europoje buvo su tikti su demonstracijomis. Logiška išvada iš tos padėties būtų Europos sutarimas padidinti savo konvencionalines kariuomenes, bet tai reikštų naujas išlaidas, kurių jie nenori. Gal tam padėtų ginklų suvienodinimas Europoje, tačiau kol kas ir šioje srityje pažanga yra labai maža.

'Sujungti' tų ginklų atšaukimą su kitais nusiginklavimo klausimais administracijai nesinori. Visų pirma tokią sąlygą pirmieji iškėlė sovietai Reikiavike reikalaudami visų atominių ginklų sumažinimo klausimą susieti su JAV atsisakymu nuo strateginės apsigynimo iniciatyvos. Užtat, jei sovietai sutinka kalbėti apie vid. distancijos raketą atskirai, reikia jų ir nepaleisti.

Beje, tos vid. distancijos raketos jau yra 'sujungtos' su trumpos distancijos raketom, kurias turi sovietai, bet neturi patys amerikiečiai. Gorbačiovas pažadėjo ir jas atšaukti. Ginčas eina apie vokiečių turimas 72 Pershing 1 raketą, kurios galėtų pasiekti taikinius už 300 mylių. Vokiečiai neturi joms atominių sprogmenų, kurios po savo raktu laiko amerikiečiai.

Pramoninkas Hammer, kuris turi labai gerą ryšį su sovietais, pranašauja, kad susitarimą dėl vid. distancijos raketų dar šiais metais pasirašys Reaganas su Gorbačiovu Washington, o 1988 m. Reaganas aplankys Maskvą.

★

Balandžio 27 d. Aukščiausias Teismas Washingtono svarstė Juozo Kungio, 71 metų amžiaus iš Clifton, N. J. bylą, jam iškeltą OSI. Ši byla skiriasi nuo kitų OSI bylų. Mat, OSI reikalauja Kungę denaturalizuoti tik už tai, kad jis įvažiuodamas į šį kraštą patiekė neteis-

gas asmens žinias. Anksčiau OSI Kungį kaltino dalyvavimu Kėdainių žydų žudynėse, bet Newark federalinis teisėjas D. R. Debevoise rado, kad sovietų pristatyti apie tai paliudijimai yra JAV teismui nepriimtini.

Aukščiausio teismo pirmininkas William H. Rehnquist, o taip pat ir teisėjai A. Scalia, J. P. Stevens, H. A. Blackmun ir B. R. White teiravosi OSI advokato Klonoff, kodėl jis mano, kad kai kurių duomenų pakeitimas įvažiuojant vertas tokios sunkios pilietybės atėmimo bausmės, kurią gali pasekti deportavimas į Sovietiją. Teisėjas T. Marshall, ginčydamasis su Kungio advokatu paklausė jo, ar Kungys pamainydamas tas datas nenorėjęs paslėpti fakto, kad jis užmušė 4,000 žmonių? Kungio advokatas aiškino, jog Kungys pakeitęs datas išvykdamas į Vokietiją, kad nebūtų paimtas į Vokietijos kariuomenę. Su tais pačiais dokumentais jis prašęs jį įsileisti į JAV. Klonoff aiškino, kad iš tikro Kungys buvęs žudynių metu Kėdainiuose, ką jis norėjęs paslėpti. Ir iš viso, jei kas patiekia melagingas žinias įvažiuodamas, jau tas vienas faktas rodo gero moralinio charektorio stoką, kurio reikalaujama iš įvažiuojančių. Kada teismas paskelbs savo sprendimą, kol kas dar neaišku.

★

Teisingumo Departamentas paskelbė įtraukęs Austrijos prezidentą K. Waldheimą į nepageidaujamų JAV-se asmenų sąrašą. Jame yra apie 40,000 pavarėdžių. Muitininkai ar kiti pasienio pareigūnai, pastebėję įvažiuojant asmenį, įtrauktą į tą sąrašą, turi jo neįsileisti. Tame sąrašė figuruoja žinomi nusikaltėliai, komunistai, sergą užkrečiamom ligom ir pan. Kaip žinia, Waldheimas, būdamas vokiečių armijos leitenantas, tarnavo Balkanuose, kur buvo vedamas karas su partizanais, sumami ir sušaudomi žydai ir pan. OSI teigia, kad tokios tarnybos užtektų bet kam atimti JAV pilietybę ir jį ištremti. Waldheimas pareiškė nesijaučiąs bet kuo nusikaltęs.

N. Y. Times, kuris šiaip nėra draugiškas Reagano administracijai, jos Teisingumo departamento galvą Meese III pagyrė už Linno departaciją ir Waldheimą įrašymą į juodąjį sąrašą,

■ Iš kitos pusės

Aštuonias savaites užsitęsė Londono THE ECONOMIST byla dėl graikų dienraščio ETHNOS, leidžiamo Atėnuose, apšmeižimo, tačiau prisiekusieji posėdininkai negalėjo susitarti dėl sprendimo. Tokiu būdu byla turėtų būti sprendžiama dar kartą. Šitas procesas gali būti įdomus ir mums, ypač paskutiniuoju laiku suaktualėjus bendravimo su kraštu problemai. Be to, jis labai išryškina kaip Vakaruose nesuprantami sovietų desinformacijos užsimojimais.

Pereito dešimtmečio pabaigoje graikų biznierių George Bobolas sugalvojo, kad galima būtų gerai uždirbti prekyba su sovietais. Kad atrodyti daugiau primtinu partneriu sovietams, jis susidraugavo su Graikijos komunistais. Jie sutarė, kad pradžiai būtų gerai išversti į graikų kalbą ir išleisti sovietų didžiąją enciklopediją ir Brežnevo raštų knyga. Šitie užmanymai tačiau atnešė tik nuostolį, bet Bobolas tikėjosi atsigauti daugiau iš tikros prekybos sandėrių, nepalikant tačiau ir 'kultūrinės' dirvos.

Taip 1981 m. rugsėjo 14 d. prieš pat rinkimus Atėnų gatvėse pasirodė naujas, labai gyvas mūsų formato laikraštis Ethnos (Liaudis), kuris stojo vėliau rinkimus laimėjusio ir dabartinio min. pirmininko Adreas Papan-dreou pusėn.

Economist leidžia ne tik savaitinį magaziną, (turintį Graikoje 2,000 skaitytojų), bet dar priedą gilesniam užsienio pažinimui — Foreign Report. Tame leidinyje, kurį galima atskirai užsisakyti, bet negalima jo viešai kitoje spaudoje cituoti, 1982 m. buvo parašyta, kad rusai yra nepatenkinti Ethnos (Liaudies) pasisekimu, kurio tiražas nuo 100,000 krito iki 60,000, ir prie kurio įsteigimo jie prisidėję su 1,8 mil. dolerių kapitalu. Jie ir dabar padengia jo nuostolius. Žinoma, kita graikų spauda tai viešai paskelbė, o užsigavęs Bobolas kreipėsi į Londono aukščiausią teismą. Prieš tai bandant susitarti, Economist nepalaikė savo teigimo apie sovietų investuotus pinigus, bet tik, kad Ethnos yra sovietų garsiakalbis (mouthpiece).

Tam įrodyti jo advokatai išanalizavo tos LIAUDIES straipsnius ir jų autorius, kurių dauguma buvo nuo seniau žinomi komunistai. Straipsniai perimti iš kitos spaudos pvz. londoniško Financial Times apie Bulgariją buvo atspausdinti 'apvalius' juos nuo bet kokios sovietinio režimo kritikos. Kai kuriais atvejais buvo ne tik išleidžiama, bet ir pridedama savo išgalvotų dalykų. Be to laikraštyje dalyvavo net visa eilė buvusių sovietų pareigūnų, kurie persikėlė gyventi į Graikiją. Graikija sovietams yra labai svarbi dėl jos ginčo su kitu NATO nariu — Turkija.

Byloje taip pat paaiškėjo iš liudininkų, buvusių sovietų talkininkų parodymų, kad pati KGB desinformaciją apibūdina taip: "Strateginė desinformacija yra išpildymas valstybės pavestų uždavinių, kad suklaidinti priešą." Ji dabar yra pavesta vykdyti dviem institucijom: Kompartijos tarptautinės informacijos departamentui ir KGB pirmajam direktoriui, kuris rūpinasi slapta propaganda ir siunčia savo 'įtakos agentus.' Tai jau buvo galima išskaityti iš pačios sovietinės enciklopedijos:

"Žurnalizmas... yra viena iš masinės propagandos ir agitacijos formų... Marksistinė-Leninistinė spaudos teorija išsina iš prielaidos, kad tikrai objektyvus realybės paveikslas gali būti patiekiamas tik tokio žurnalizmo, kuris laikosi komunistų partijos pažiūros. Socialistiniuose kraštuose žurnalizmas yra tikrai laisvas."

(vm)

pastebėdamas, kad faktinai jis ir neturėjo kitos išeities. Linas buvęs ištremtas pagal JAV teismo sprendimą, taip pat ir JAV įstatymai reikalauja Waldheimą įrašyti į tokį sąrašą.

Tuo tarpu sovietų agentūra TASS pavadino Waldheimą įtraukimą 'nedraugišku aktu' Austrijai. TASS išvedžioja, kad sionistų sluoksniai nori atsikėrinti Waldheimui už jo taikos tarp Izraelio ir arabų pastangas jam būnant JT gen. sekretorium.

★

Tuo tarpu iš Zagrebo pranešama, kad ten mirtin nu-teistam JAV išduotam buv. Kroatijos vidaus reikalų ministeriui Andrija Artu-

kovičiui negali būti įvykdytas teismo sprendimas dėl jo labai pašlijusios sveikatos. Jis sergą skleroze, širdies negalavimais ir labai sunkia mažakraujyste. Jis yra jau 87 metų.

HARDWOOD FLOORING

FINISHERS & INSTALLERS
SUB-CONTRACT

BEATON BROTHERS HARDWOOD FLOORING CO.

LAKEWOOD, N. J. 08701

• 201-363-3360

(17-19)

Krikštas ir politika

(Atkelta iš 1 psl.)

Iš toliau žiūrįs prof. Algirdas Julius Greimas, atsakdamas į aukščiau minėtą Aki račių anketa, taip samprotauja:

'Krikščionybės įvedimas į Lietuvą buvo normali Vakarų Europos, kaip kultūrinio vieneto išsiplėtimo ir susidarymo pasėka. Europos kūrimasis pasibaigė beveik tuo pat metu dviejų jos pakraščių prijungimu: Lietuvos krikšto pagalba ir Granados muzulmoniškos karalystės nukariavimu. Kitaip sakant, krikščionybė sulenkino Lietuvą, bet ir įjungė ją į Vakarų Europą.'

'Vėl gi, atsižvelgiant į bendrą kultūrinį kontekstą, reikia atsiminti, kad Katalikų Bažnyčia XV ir XVI a. pergyveno ilgą krizės ir smu-

kimo periodą. Taigi, į Lietuvą įvesta krikščionybė nebuvo aukštos kokybės ir plonas dvasiškijos sluoksnis mažą ką bendro turėjo su lietuvišiais valstiečiais. Su XVI a. reformacija ir ją sekusia kontrareformacija (Vilniaus Aka demijos įsteigimu) prasidėjo antrasis 'krikščionėjimo' ir lenkinimo periodas, nusitęsęs turbūt iki XIX a. vidurio (vysk. Baranauskas, neužmirština, dar lenkino Seinų diocезiją). Trečioje fazėje, prasidėjusioje su atgimimo judėjimu, kaimo kunigėliai prisidėjo prie tautinių aspiracijų. Gana greitai katalikybė jau pradėjo būti tapatinama nebe su lenkiškumu, o su lietuvybe. Tai kartais girdima ir dabar.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiuro numerio
kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai
grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija
neatsako.

Spaudos veteranui

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Garbės nario ir žurnalo 'Naujoji Viltis' redaktoriaus Vytauto Abraičio žodis, pasakytas š.m. gegužės 2 d. Bostone surengtame Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudui pagerbime.

Prieš Jus - nors ir bendravardžiai, ir abu redaktoriai - stovi du kontrastai: vienas iš jų 'Dirvos' redaktorius, švenčiantis 29-rių metų sukaktį savo pareigose, o antrasis, būtent aš, redaktorius nesuredagavęs dar nė vieno numerio 'Naujosios Vilties' žurnalo.

Nežiūrint mano 'redaktorstės' to trumpo stažo, jau konkrečiai patyriau, koks komplikotas, slidus ir nedėkingas redaktoriaus darbas. Kai tik sudariau 'Naujosios Vilties' redakcinę kolegiją, kartu su sveikinimais už sudarymą tvirtos redak-

cinės kolegijos, gavau ir stiprios kritikos bei papeikimų, kam pasikviečiau dr. Algirdą Budreckį, kuris per daug susirišęs su Santara ir Vyčiais, kam pasikviečiau dr. Antaną Butkų, kuris per daug susirišęs su A.L. Bendruomene ir nėra reorgas; ir galų gale - kam pasikviečiau rašytoją Stasį Santvarą, kuris yra 'kontraversinis asmuo' ir taip jau rašo visur per daug.

Iš to man paaiškėjo, ir vis daugiau aiškėja, kiek tokių kritikų per tuos 29-rius metus susilaukė ir susilaukia Vytautas Gedgaudas. Paaiškėjo ir tai, kodėl nėra norinčių būti leidinių redaktoriais, bet yra daug, ir per daug norinčių redaguoti; jų tarpe leidėjai ir visi skaitytojai.

Žinoma, ir Vytautas Gedgaudas, kaip ir mes visi mirtingieji kad padarome klaidų, - padarė, daro ir padarys

klaidų ir jis. O vistiek, nežiūrint to ir žiaurių 'Kritikų', Vytautas Gedgaudas padarė 'Dirvą' populiariausiu lietuvių laikraščiu. Už tai jam priklauso mūsų, tautinės minties išpažintojų, visų padėka ir linkėjimai ir toliau tęsti tą sunkų ir nedėkingą darbą. Tą linkiu aš jam asmeniškai ir visos 'Naujosios Vilties' redakcinės kolegijos vardu.

Šia proga aš esu įpareigotas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno, Sąjungos vardu sveikinti p. Gedgaudus ir Vytauto sukakties proga palinkėti daug sėkmės lietuviybės tarnyboje Amerikoje. Esu taip pat įpareigotas S-gos Valdybos vardu įteikti Vytautui Gedgaudui plakėtę-žymenį, kurio įrašas skamba taip:

VYTAUTUI GEDGAUDUI. Sveikiname Tave įžengusį į 76-sius Tavo amžiaus metus ir švenčiantį 29-sius metus sunkiame DIRVOS vairuotojo darbe. Geriausi linkėjimai!

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

1987 m. gegužės 2 d.

VILTIES draugijos pirmininko inž. Kazimiero Pociaus žodis:

Šiandien, į šį iškilmingą pokylį-pagerbimą, mus subūrė ALT S-gos Bostono skyrius ne eilinei šventei, bet atžymėti ir pagerbti Dirvos redaktorių VYTAUTĄ GEDGAUDĄ, kuris 29-rius metus, bet pertraukos, yra Dirvos redaktoriumi.

Stebint Dirvos nueitą kelią per tuos 29 metus, reikia pripažinti, kad Dirva yra pa-

FLORIDOS NEOLITUANAI

Prieš keletą metų, Floridoje įsikūrę neolituanai, sudarė Korp! Neo-Lithuania padalinį Floridoje. Čia padaliniui, daugumoj, priklauso vyresnieji korporantais-tės, bet yra ir jaunesnių, kurie dirba savo profesijose.

Dabartinis pirmininkas C. Modestas aplankė Floridos įvairias vietas, sudarė esamų neolituanų sąrašus. Nuo Jacksonville iki Miami ir visu vakariniu Floridos pakraščiu gyvena apie 40 neolituanų. Viso padalinio centras yra St. Petersburg. Labai dideliu užsimojimų ir veiklos išvystymo nereikia tikėtis, bet susibūrę vienoje pastogėje, bendrom jėgom, palaikys gyvą Korp! Neo-Lithuania dvasią.

Pereitais metais, rudenį, surengė Korp! šventę, paminėdami Neo-Lithuanijos 64 metų gyvavimą. Šių metų kovo 31 dieną, St. Petersburg, lietuvių klube, buvo suruošti neolituanų šeimų pietūs. Pietuose dalyvavo 40 asmenų, daugumoj korporantai ir korporantų artimi giminės. Pietūs buvo paruošti bendrom jėgom. Čia dalyvavo keletas neolituanų ir iš Chicagos: Vaclovas Mažeika su ponia, Dogmar ir Tadas Jurčiai, Teodoras Blinstrubas su ponia ir kiti.

Floridos padalinio valdybos vicepirm. Vytautas Abraitis tarė žodį apie Floridos lietuvių veiklą, paminėdamas vieną kitą judresnę vietovę, ypatingą dėmesį atkreipdamas į St. Petersburg stiprų judėjimą ir vis didėjantį saviškių skaičių. Jis pareiškė, kad amžino lietuviško judėjimo Floridoje negalys pramatyti... Čia jo nuomonė... Už ateitį, juk niekas negali atsakyti?!

Pietų metu buvo padainuota, prisiminti įvairūs nuotykiškai korporantiškame gyvenime, pasidalinta įvairiomis mintimis apie mūsų lietuvišką judėjimą, tarp saviškių padraugauta, stengiantis artimiau neolituniškas šeimas suartinti. Pietūs praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Skirstėsi patenkinti, linkėdami valdybai kasmet tokius šeimyniškus pietus suruošti.

Š. m. balandžio 1 dieną, C. Modesto bute, buvo su-

šaukta metinė sueiga. Sueigoje dalyvavo visi St. Petersburg gyveną korporantai, o taip pat ir Korp! Vyr. Valdybos atstovas inž. Vaclovas Mažeika.

Sueigoje pirmininkas padarė pranešimą iš pereitų metų veiklos, pirmiausia sueigą pakviesdamas susikaupimu prisiminti, mūsų mirusius floridiškius neolituanus: Aloyzą Jančį, Angelę Kašubienę ir Boleslovą Mackialą.

Sueigoje savo pranešimus padarė išdininkas J. Žvynys ir revizijos komisijos pirmininkas J. Juodikis. Pirmininkas pranešė, kad padalinio sekretorius, dr. Jonas Maurukas, geresniai Korporacijos veiklai išvystyti, paukojo 200 dolerių. Sueiga džiaugsmingai šią žinią priėmė. Sueigoje buvo pareikštos nuomonės apie naują Korporacijos Neo-Lithuania leidinį, apimančią veiklą nuo 1964 metų iki dabar. Ankstyvesnis Korp! veiklos leidinys buvo išleistas 1964 metais. Taip pat, daug pasisakyta ir apie mecenatą a. a. Simo Kašelonio 90,000 dol. palikimą Korp! Neo-Lithuania. Tai didelis turtas Korporacijai ir jos užsimojimais "Pro Patria" kelyje.

Korp! Vyr. Valdybos atstovas inž. Vaclovas Mažeika davė pranešimą apie visos Korporacijos veiklą. Žinoma, yra daug rūpesčių, bet kas jų, mūsų išieivijos veikloje, neturi. Tuo mums nėra ką guostis, bet, vistiek, raginant jaunesnius prie veiklos prisidėti, vis primenant jiems, jog pareigas lietuvių turi ir jie jausti ir tęsti vyresniųjų pradėtą darbą.

Vaclovas Mažeika, naujai kadencijai, Floridos padalinio valdybai, nominavo: Cezarį Modestą, Joną Mauruką, Juozą Žvynį ir vicepirmininkais Vytautą Abraitį ir Juozą Mauruką. Sueiga, vienbalsiai, valdybos sąsąta priėmė.

Sueiga praėjo jaukioje ir darnioje nuotaikoje, pabaigoje pabendravo prie kavutės. (gm)

• **LB Aukšinio Floridos kranto apylinkė.** Pompano Beach, Fla., Dirvos lietuviškam darbui paremti, per pirm. L. Bajorūną, atsiuntė 50 dol. su linkėjimais sėkmės taip svarbiame lietuviams darbe. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **LB Palm Beach County apylinkė.** Įvertindama Dirvos gyvybinės reikšmės darbą atsiuntė per pirm. dr. Joną Šalną ir sekr. Aliciją Solienę, laikraščiu paremti 50 dol. Ačiū už auką ir linkėjimus.

dariusi didelę pažangą savo turiniu ir išvaizda. Neapsiriksiu sakydamas, kad čia Dirvos redaktoriaus, Vytauto Gedgaudo nuopelnas.

Mielas redaktoriau Vytautai, tęskite savo darbą ir purenkite tautinės minties dirvonus Dirvoje!

To linki ir prašo Jūsų

VILTIES D-jos Valdyba
ir asmeniškai
Kazimieras Pocius

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

LITHUANIAN LEGATION
WASHINGTON, D. C.

1987.4.28 d.

Ponui Vytautui Gedgaudui
Dirvos Vyr. Redaktoriui
Bostone

Malonus Ponas Gedgaudas,

Džiugu, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono Skyriaus Valdyba rengia susipažinimo vakarą Jūsų garbei.

Ona Bačkienė ir aš maloniai visuomet Jus prisimename nuo Jūsų buvimo Paryžiuje laikų, kada Jūs ten atsiradote, kaip II pasauliniame kare pasižymėjęs ir Prancūzijos apdovanojtas dviem Karo Kryžiais su sidabro žvaigžde ir palme.

Gėrimės Jūsų žurnalistine veikla, pradėta Kaune, tęsiama lietuvių išieivijoje, kur savo straipsniais turtinote "Draugą," redagavote "Vienybę," "Dirvą" ir nuo 1968 m. rugsėjo mėnesio esate "Dirvos" vyriausias redaktorius.

Kaip spaudos veteranas, kartu su Vyr. Skautininke p. S. Gedgaudiene, visuomenės veikėja, Jūs nusipelnote gilių pagarbų, kuri Jums Bostone pareiškama, kaip lietuviui patriotui, žurnalistui 1987.4.5 d. atšventusiam 75 metų amžiaus sukaktį.

Kartu su žmona jungiuos į Jūsų pagerbimą, nuoširdžiai Jus sveikinu ir linkiu Jums geros sveikatos ir sėkmės lietuvių spaudos baruose bei geriausiais linkėjimais Vyr. Skautininkei p. S. Gedgaudienei.

Gilia pagarba

Jūsų

Dr. Stasys A. Bačkis
Lietuvos atstovas, L.D.S.

ST. PETERSBURG

DARBINGAS ALT S-GOS
SKYRIAUS METINIS
NARIŲ SUSIRINKIMAS

Š. m. kovo mėn. 11 d. Floridos Amerikos Lietuvių Klubu mažojoje salėje įvyko Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos St. Peterburgo skyriaus metinis narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas inž. Vincentas Gruzdis. Šiltu žodžiu pasveikino gausingai dalyvaujančius ir linkėjo, kad susirinkimas būtų darbingas, sklandus ir darnus. Apgailėstavo, kad keletas narių dėl sveikatos nedalyvauja susirinkime, bet mintimis yra kartu su mumis.

Susirinkimui pirmininkauti pakvietė svečią, buvusį Tautinės Sąjungos pirmininką inž. Vacį Mažeiką ir sekretoriauti valdybos sekretorių Joną Švedą. Prieš pradėdant vykdyti patiektą darbotvarkę, inž. Vacys Mažeika padarė kondensuotą apybraižą apie skyriaus įsisteigimą. Šviesomis spalvomis prisiminė steigiamąjį skyriaus susirinkimą, kuriame jis asmeniškai dalyvavo, ne kaip svečias, bet kaip Tautinės Sąjungos pirmininkas. Pasidžiaugė, kad St. Petersburg skyrius yra augantis, narių skaičiumi padvigubėjo nuo įsisteigimo dienos, vieningas ir veiklus. Linkėjo, kad skyrius ir ateityje su nemažesniu ryžtu reikštųsi Lietuvos laisvinimo baruose.

Susirinkimui pirmininkaujantis inž. Vacys Mažeika perskaitė valdybos patiektąją darbotvarkę, kuri buvo priimta be pataisų. Pirmiausiai buvo pagerbti atsistojimu ir vienos minutės susikaupimu skyriaus mirusieji nariai. Po to, pranešimą apie pernai įvykusį ALT S-gos seimą Los Angeles padarė inž. Alfonsas Šukis. Pranešimas buvo nuoseklus, išsamus ir vaizdus. Klausant A. Šukio pranešimą jautiesi lyg daly-

vauji seime. Baigdamas pranešimą pareiškė, kad jam yra labai malonu pranešti, kad iš St. Petersburg skyriaus Bronė Miklienė ir Juozas Žvynys yra Tautinės Sąjungos Tarybos nariai ir A. Šukis ir Juozas Žvynys išrinkti į Revizijos komisiją. Pranešimas buvo dėmesingai išklausytas ir palydėtas plojimais.

Toliau sekė valdybos pranešimai. Valdybos pirmininkas inž. Vincentas Gruzdis apžvelgė skyriaus metinės veiklos aspektus. Padėkojo visiems valdybos nariams už rūpestingą pareigų atlikimą, o visiems skyriaus nariams už aktyvų skyriaus veikloje dalyvavimą. Baigdamas pranešė, kad valdyba atsistatydina.

Apie skyriaus finansinį stovį išsamų pranešimą padarė išdininkas Antanas Diškėnas. Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė Revizijos komisijos pirmininkas dr. Jonas Juodikis. Pranešė, kad išdo atskaitomybė yra tvarkoma kruopščiai ir pavyzdingai. Jokių nukrypimų nerasta. Visi pranešimai buvo priimti be pataisų.

Po to sekė valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai.

Vincentas Gruzdis perskaitė Nominacijų komisijos aktą, pagal kurį į valdybą yra nominuoti šie asmenys: inž. Alfonsas Šukis, inž. Vincentas Gruzdis, Bronė Miklienė, Antanas Diškėnas ir Juozas Žvynys, kurie susirinkime buvo vienbalsiai išrinkti. Pareigoms pasiskirstė sekančiai: inž. Alfonsas Šukis — pirmininkas, Juozas Žvynys — pirmasis vicepirmininkas, inž. Vincentas Gruzdis — antrasis vicepirmininkas, Bronė Miklienė — sekretorė ir Antanas Diškėnas — išdininkas.

Į Revizijos komisiją buvo nominuoti šie asmenys: dr. Jonas Juodikis, Aldona Čėsnaite ir Regina Juodikienė, kurie susirinkimo vienbalsiai buvo išrinkti ir

pareigomis pasiskirstė sekančiai: dr. Jonas Juodikis pirmininkas, Regina Juodikienė sekretorė ir Aldona Čėsnaite narė.

Renginių komisiją sudaryti susirinkimas pavedė valdybai. Klausimuose ir sumanymuose buvo išgildinti įvairūs skyriaus veiklos reikalai. Susirinkimas vyko orumo dvasioje, buvo darnus, darbingas ir gausus sugestijomis.

Renginių vadovė Leokadija Žvynienė, talkininkaujama Elenos Purtulienės, visus susirinkimo dalyvius pavaišino skaniais sumuš-

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA

41 WEST 82ND STREET
NEW YORK, N. Y. 10024

1987 m. balandžio 15 d.

Didžiai Gerbiamas ir Mielas Redaktoriau,

Prisimindami ir pagerbdami nusipelnusius veikėjus mes kaip tai užmirštame spaudos darbuotojus ir ypatingai redaktoriaus, kurie tik apie kitų sukaktis terašo.

Džiaugiuosi, kad Bostono lietuvių visuomenė sudarė progą Jus pasveikinti reikšmingų sukakčių progą. Jei tai būtų vien tik Jūsų amžiaus sukaktis, tai tikriausiai ta šventė vyktų nedideliame ratelyje, bet šiandien Jus sveikinu daugiau kaip prieš pusšimtį metų įsijungusi į rašytojų eiles ir kaip viena iškilniausių žurnalistų ir redaktorių, kurio darbštumo ir talento dėka DIRVA per pastaruosius devyniolika metų iškilo į itakingiausią ir plačiausiai skaitomą lietuvių savaitraštį.

Sveikindamas Jus kartu sveikinu ir Jūsų gerų darbų talkininkę p. Gedgaudienę. Prie mano sveikinimų ir geriausių linkėjimų jungiasi ir mano žmona Janina.

Su gilia pagarba,

Jūsų,
Anicetas Simutis
Anicetas Simutis
Generalinis Konsulas

Didžiai Gerbiama
p. Vytautui Gedgaudi
DIRVOS Redaktoriui.

ALT S-gos St. Peterburgo skyriaus valdyba. Sėdi iš kairės: renginių vadovė Leokadija Žvynienė, sekr. Bronė Miklienė. Stovi: ižd. Antanas Diškėnas, II vicepirm. inž. Vincentas Gruzdis, pirm. inž. Alfonsas Šukys ir I vicepirm. Juozas Žvynys.

tiniais, kepsniais ir kava. Nariai besivaišindami dar ilgokai diskutavo susirinkime iškeltais skyriaus veiklos reikalais.

Susirinkimo užbaigoje pirmininkaujantis inž. Vacys Mažeika šiltu žodžiu pasveikino Kostą Vaičaitį vardo dienos progą ir linkėjo geros sveikatos, pakišios, giedrios nuotaikos ir ne sumažesniu ryžtu dar daugelį metų aktyviai dalyvauti skyriaus veikloje. Susirinkimas balsingai sugiedojo jam ilgiausių metų. (j. ž.)

ALT IR LB
PASITARIMAS

Chicagoje balandžio 25 d. JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys ir einąs ALT pirm. pareigas dr. Jonas Valaitis buvo susitikę aptarti svarbiųjų bendrų reikalų. Kartu dalyvavo iš LB valdybos Danguolė Valentinaitė, iš ALT — sekretorius Grožvydas Lazauskas ir inform. dir. prel. J. Prunskis.

Svarbiausias klausimas buvo — Lietuvių Teisių Gynimo sustiprinimas ir tam reikalui dirbančių organizacijų bei pavienių tos srities specialistų apjungimas. Sutarta imtis iniciatyvos sudaryti bendrą centrinių politinės gynybos vienetą šiam svarbiam darbui.

Be to, buvo aptarta veikla prieš pradėdamus vykdy-

ti JAV ir Sovietų miestų brolybės sąjūdžius, kaip Madisono, Wisc. ir Vilniaus, okupuotoje Lietuvoje.

Pasidalinta ir kitais bendrais klausimais.

ALT Inf.

• Amerikos Lietuvių Tarybos Lake County skyrius per sekr. Birutę Vilutienę, Dirvai paremti atsuntė 15 dol. Ačiū.

TOOL & DYE
JOURNEY PERSON

We have an immediate opening on our 2nd or 3rd shift for a qualified tool and dye maker. The right individual must have completed a formal apprenticeship program in the tool and dye field.

MILFORD PRODUCTS
CORPORATION30 THOMPSON ROAD
(OFF RTE 139)
BRANFORD, CT. 06405Equal Opportunity Employer
(13-19)

CERTIFIED MECHANIC

Tunes ups and fuel injection experience needed of atleast 3 years. 313-569-3509 (Southfield, Mich.). Ask for Mark or Tony. (15-18)

AGGRESSIVE PERSON WANTED TO LEARN A TRADE IN THE GLASS INDUSTRY. A GOOD FUTURE. CALL 201-483-3002 (17-23)

OWNER/OPERATORS

If you own a single axle or tandem axle tractor or have an interest in purchasing a tractor through our purchase program, then Spartan Express has a great opportunity for you in our Newark area. WE OFFER:
• Excellent income potential
• Insurance (group rates) optional
• Equipment purchase plan
• Settlements weekly
For more information contact: Bob MARTIN

at 201-792-3000

A company of Roadway Services
(15-22)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Du poetai sukaktuvininkai

Kazimieras Barėnas

Organizuota Bostono lietuviškoji Bendruomenė susibaudė ir iškilingai paminėjo dviejų garbingo amžiaus sulaukusių savo piliečių sukaktis. Savo piliečių, nes jie prieš daug metų tame mieste susisuko gūžtas ir tiek pat daug metų noriai atlieka visokius lietuviškus įsipareigojimus.

Jie ir įžymūs poetai, kurių kūrybinis žodis, aišku, priklauso jau visam lietuviškam pasauliui, nežinančiam teritorinių ribų nei pilietybės įrodymų.

Tie du įžymieji — Stasys Santvaras, kuriam greit suėis 85 amžiaus metai, ir Antanas Gustaitis, tik nesenai pabaigęs 80.

Jeigu ne tasai nedidelis amžiaus skirtumas, galėtume net sakyti, kad tai lyg kokie lietuviui brangūs dvyniai: abu poetai, abu kūrybingi ir nepaprastai veiklūs lietuviai, abu Bostono gyventojai, kurie ir įsikurti sutarė, tarytum labai artimi giminaičiai, tokiuose namuose, kurie, rodos, kupso po tuo pačiu stogu ir turi vieną bendrą sieną. Bendrybių tarp jų būtų ir daugiau. Tuoj po karo, kai tūkstančiai lietuvių niūksojo ir pelijo barakuose ir kareivinėse vokiečių žemėje, tie du šaunieji kūrėjai sudarė dalį anuomet pagarsėjusio ketvertuko, kuris ano meto varginančiomis priemonėmis važinėdavo per stovyklas ir menišką užkrečiamą žodžiu gaivindavo lietuviškos šviesos išsiilgusius tautiečius. Tie du ir dabar liko krūvoj, o trečias, taip pat sukaktuvi-

ninkas aštuoniasdešimtmetis įžymusis Bernardas Brazdžionis, įsikūrė kur šilčiau. Ketvirtas, šiltoje Australijoje mėginęs ne tik kurti ir palikęs nemažą savo kūrybos indėlį, bet net ir vynuogės auginti, neatlaikė gyvenimo spaudimo ir mirė. O ir jis būtų šiemetinis sukaktuvininkas.

Dar kas būdinga abiem bostoniškams ir Bernardui, kad jie ir Amerikoje vis palaiko per pasaulį, lietuvišką pasaulį, keliaujančio žmogaus tradiciją, kurią taip sėkmingai praktikavo Vokietijoje. Žiūrėk, kur nors pakėlęs sparnus už šimtų ar net tūkstančių kilometrų su lietuviais susitikti nuskris Stasys, ten pat ar kitur Antanas, kaip ir Bernardas. Nuskris jie ne tušti, o poezijos magišku žodžiu gaivinti savo tautiečių.

Dvyniai, sako, būna visa kuo panašūs ir fiziškai ir dvasiškai. Jie ir galvoja, sako, vienodai ir į pasaulį žiūri ir jį suvokia vienodai. Bet tarp Stasio Santvaro ir Antano Gustaičio dvynystė išyra, kai metam žvilgsnį į jų kūrybą. Čia jie jau smarkiai skirtingi. Abu tobuli meistrai, bet skirtingai pasaulį suvokia ir savo kūriniuose pateikia. Jeigu dar ir kūrybine prasme norėtume būtinai pritempti juos iki dvynystės, tai turėtume sakyti, kad dievai bus davę jiems talentą vienas kitą papildyti, leidžiantį išplėsti pasaulio suvokimą, idant vienas kurtų tobulai, o ir kitas tobulai, bet atbulai. O pasaulis turi, žinoma, ir tą šviesiąją pusę, jeigu taip

galima pavadinti sudėtingą žmogaus vidų ir aplinkos įvairybę, ir tamsiąją, kaip ir mėnulis.

Tasai, sakytume, daugiau šviesiąją pusę matęs ir noris matyti žmoguje ir pasaulyje, be abejo, yra Stasys Santvaras. Tiesa, kad tasai noras ne visada pasiekiamas, kartais tai tik svajonė. Tačiau jeigu ir naktinė tamsa apninka sielą, poetas vien liūdesiu ją sutinka ir palydi. Taip, elegiško elemento apstu jo poezijoje. Praeinamybės, aplenkusios laimės liūdėjimas jam artimas buvo jaunystėje sukurtuose eilėraščiuose, nesvetimas jis ir iki šios dienos. Taip yra, svarbiausia, gal dėl to, kad Santvaras vis ieško prasmės, o atsakymas į tuos ieškojimus ne visada šviesus. Štai kadaise jis apdainavo nepažintą laimę, kuri

Praeis jinau gatve pro šalį
Ir nebegriš, ir nebegriš jau
amžinai —

Praeis nesustodama, o ką paliks aplenktajam? Štai ką:

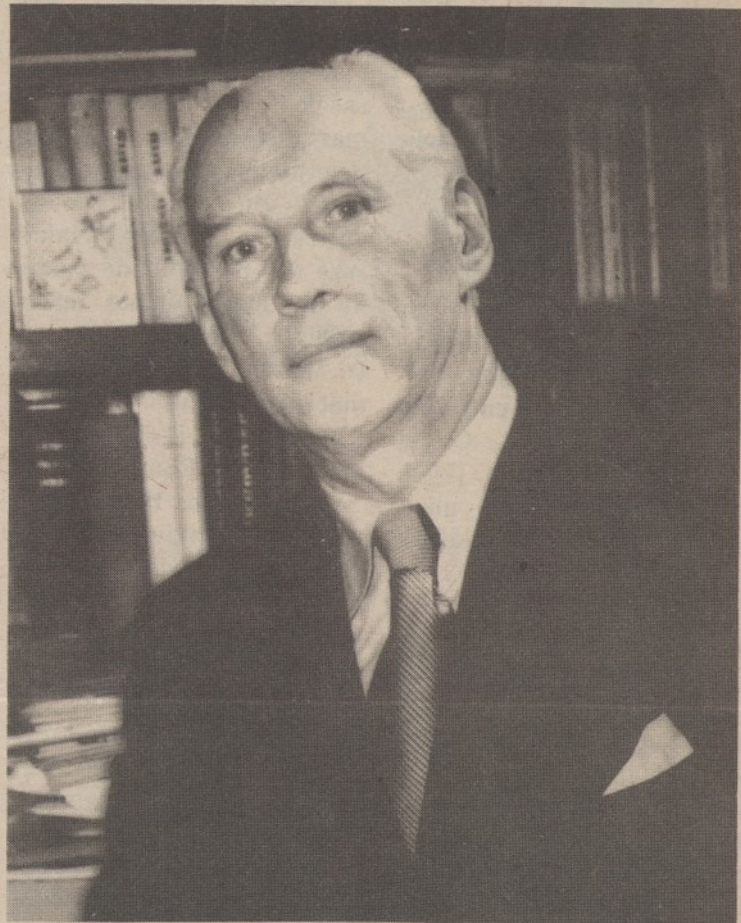
Kentėsi ir blaškysies tu,
žmogau vargšeli,
Kad visa tik naktis, kad visa
tik sapnai...

To prasmės ieškojimo klasiškas pavyzdys bene būtų anas mažas ir visų prisimenamas ir kartojamas poezijos perlas "Vabalėlis". Net ir tą mažutėlį gyvį poetas Santvaras klausia

Kokia tu pareigas eini
tamsiam slėny,
Mažasis vabalėli?

O ne kažin kaip seniai apdainavo virvę, kurios nemėgsta, nes ji naudojama ne tik šuniui ar laivui prie kranto priišti, bet ja ir žmogus žmogui rankas suveržia, ir kraujas varva nuo tos, kuria "surišo mano tautą". Apdainavo ligoninės vežimą, kuris kelia siaubą ir kuriuo "išvyko jau šimtai", drabužį, kuris pirktas įkapėms, cigaretę, kurią kada nors užsidegs, "ir tai bus paskutinė liepsna mano akių". Kokių nors liūdesio šešėlių dvelkteli ir kopėčios, ir kaminas, ir pieštukas, ir dar daug kas.

Dėl to liūdesio, o kartais ir švento pykčio, be abejo, daugiausia kaltas žmogus. O kuo jis kaltas, poeto įsitikinimu, ypač apstu poetinių duomenų rubajatuose, kuriuose taip pat netrūksta ir troškimo gyventi, džiaugtis gyvenimu ir ilgesio garbingo ir dorą žmogaus ir požiūrio, kad Anam gyvenime tikrai nėra tokio grožio reginių, kaip mūsų žemėje. Ir ta žemė gal iš

Poetas Stasys Santvaras

tikro būtų ideali vieta, bet štai kuo tenka skųstis:

O tu, žmogau, skęsti garbės
aukso godume —
Jei tik į pilvą tilptų —
bandytum žemės
kamuolį apžioti!

Pasauly neretai bepročiai ateina valdyti, ir tada, žinoma, poeto žodžiais tariant,

Dėl bepročių užgaidų mes nuolat jojame į karą!

Nėra abejonės, kad poetas yra ypač jautrus viskam, kas pasauly darosi, todėl sau taikomame rubajate šitai sako:

Tu nerėpa niekad nebuvai,
nenuorama Stasy,
Gal tik per dažnai pakildavai
svajonių debesų.

Todėl kitoj vietoj sau ir kitiems pataria:

Nėra prasmės, sakau gi jums
— liūdėt nėra prasmės:
Raudom nenugalėsim rūpesčių
ir sielvartų grėsmės! —
Užkurkim laužą, kepkim
puotai ungurius ir antis, —
Testinga man tiktai
VELYKINĖS giesmės!..

Gal kam jos stinga, gal ne vienam ir tų, kurie kviečiami kepti ungurių ir ančių, bet ne Santvarui. Jam poezijoje ir pavasaris dainuodamas grįžta, ir giesmes gieda vandenai. Vainikais pasipuošusi pavasario žaliu lauku ateina nemirtingoji tėvų dvasia, ir poetams ragina sukilti ir išeiti pasitikti jos su giesmėmis. Lietuvą jis apdainuoja ne mažytę, kaip kai kas mėgsta, nes, sako, "mano sieloj tu didžiulė, didelė, didžiausia!"

Tai didžiausiai jis nuo pat jaunystės ir neša ištikimai poezijos derlių, kartais džiaugsmingą, o kartais ir elegišku liūdesiu apipintą.

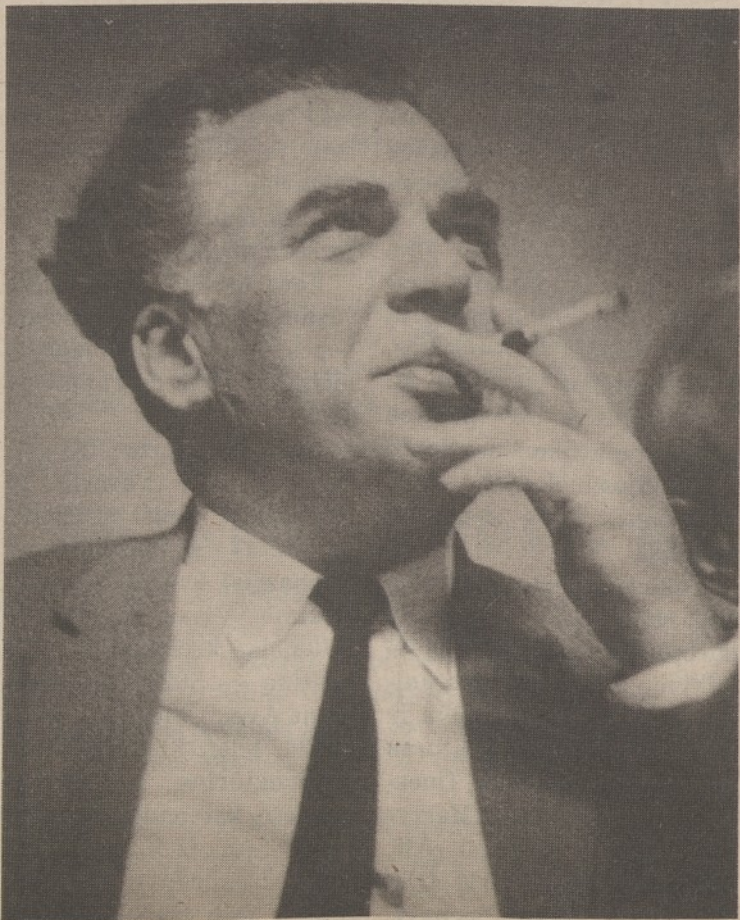
Kai "Gabija" leido Antano Gustaičio humoristinių eilėraščių knygą "Anapus teisybės", joje išspausdin-

tame 1956 m. rašytame straipsnyje Pulgis Andriušis, be kita ko, pabrėžė: "Ant. Gustaitis humoristinių eilėraščių ištraukė iš vulgarios, feljetoniškai banalios plotmės ir jį pakėlė į meninį aukštį. Kas tuos eilėraščius iškelia, Andriušis taip aptarė: "Eiliavimo elegancija, vaizdų kontrastai, staigmenos, turtinga, originali kalba autorių iškelia į žanro aukštumas. Juodon pesimizmo balon nenutraukianti mūsų ydų kritika, neišsemiamas humoras paverčia šią knygą širdies balzamu".

Kai viena po kitos ėmė rodytis Antano knygos, kritikai ir plačiau pasisakė ir vis teigiamai, kad laikas neįveiks įkasti jos, vadinas, ji išliks kaip gera poezija, o ne kaip vienadienis feljetonas. Tariant Cezario žodžiais, Antanas Gustaitis atėjo, pamatė ir nugalėjo — iškėlė kritišką poeziją į tinkamas aukštumas.

Jau vien tie poeto vienuolios, humorą praktikuojusio rašytojo žodžiai rodytų, kad A. Gustaitis rašo tobulai, kaip didelis meistras, bet savo talentą yra pasukęs į atbulinę pusę. Vadinas, kuria tokią poeziją, kurioje vaizduoja juokingąją mūsų visokias paklydimų ir ydų pusę. Poetas ir pats toje savo kūrinių knygoje išspausdino eilėraščių apie absoliutų tobulumą — apie aną kitą mėnulio pusę, kurios paprasta akim nepajėgiame tobulai įžiūrėti, reikia humoro, sarkazmo,

(Nukelta į 6 psl.)

Poetas Antanas Gustaitis.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DU POETAI...

(Atkelta iš 5 psl.)

ironijos galią valdančio poeto, kuris sugebėtų štai šitaip apčiuopti mūsų veidmainystę:

Kai reikia kalbėti, aš pirmas
tuoj stoju,
Viešai apraudoju tėvynės
rytojų,
Kai reikia sušelpiti nors
Balfo vaikytį,
Aš pirmas iš salės einu
parūkyti.

Kol nebūni skaitęs Antano Gustaičio poezijos knygų, rodos, nė tų ydų taip nepastebi žmonėse. O jei kas nors ir užkliūva, įkyri, lengvesniais atvejais nusišpjauni, o sunkiais — keiksmą praleidi pro lūpas. O sudėstyti viską tinkamais žodžiais, kad ne keiksmų ir spjaudymosi išeitų meniškai daina, — štai kur reikalingas labai retam žmogui teduotas talentas. Pavyzdžiui, mums atrodo, kad politikai nemoka veidmainiauti, ypač savi, kad jų žodis tyras, o veiksmai derinasi su žodžiais. O iš A. Gustaičio nupiešto politiko portreto detalės net ir tokios sužimba:

Jūs — į kovą už idėjas,
Jūs — už laisvę mirti, —
Aš, į žygį palydėjęs,
Su pačia į pirtį.
Jūs — pirmyn dėl gimto
kmyno,
Aš — atgal prie stalo.
Jūs — į kalną Gedimino,
Aš — ant pjedestalo.

Kur čia, žinoma, išminėsi visus himnus ir graudžias dainas eiliniams ir vadams, pageriantiems, kurie kartais net po stalu atsiduria perdėję, ir blaivininkams, šventuolėliams ir mergininkams, doleriuką kištelintiems labdaros reikalui ir banko sąskaitoj viską užspaudžiantiems, nes visa tai juk surašyta net keliose ligi šiol išleistose Antano knygos! Ten, tose knygos, stebina poeto išradingumas, tasai sugebėjimas parinkti vaizdingas priešingybes, kai, sakysim, dideliame žengiant tautos klykia, o mažo plikė minama, kai prosenių ašarųvės panaudojamos peleninėmis, kai prie karsto nuliūdę moterys dangtį ašarėlėm laisto, o vyrai kančią plauna Muscatel vynu.

Kas Antano Gustaičio tai linksmai ir klandžiai poezijai prideda reto žavumo, tai, žinoma, sklandus eilavimas. Neužtiksi niekur šlubo ritmo ar klišo pigaus rimo. Viskas pavyzdingiausiai išieškota iki smulkmenų, ir tik sklanduok ar dainuok, o gilindamasis šen ten gal ir save užtiksi. Užtikęs, žinoma, neprisipažinsi, kad ir tavo nuodėmės poetas pagavo.

Sveikinimai suakutvininkams poetams!

Kai jie minimi kaip poetai, tai ir sveikinimai skiriami pirmiausia poetams. O jie dideli mūsų poetai, bet ir dar aibes kitokių rašto ir

Europos širdyje — Vokietijoje apsigyvenę lietuviai neturi lietuviško laikraščio ir tenkinasi leidžiamais biuleteniais — informacijomis ir Anglijoje išeinančiu Europos lietuvių savaitraščiu. Velykų išvakarėse oro paštu mane pasiekė šių metų pirmos informacijos, išleistos 1987 metų Velykų data. Šias informacijas leidžia Vokietijos LB valdyba, D-6840 Lampertheim 4, Romuva.

Informacijos turi 20 psl., parašytų tankiu šriftu ir siunčiamos nariams, rėmėjų komitetams bei kitoms organizacijoms. Tai nepaprastai plati ir vertinga Vokietijos lietuvių veiklos apžvalga. Čia aprašomas tarybos narių suvažiavimas. Vasario 16 minėjimai, gimnazijos rūpesčiai, visuomenininkų sukaktys, kitų organizacijų veikla, mirusieji ir t.t.

Vokietijos LB tarybos suvažiavimas

Vokietijos LB taryba, kaip ir daugelyje kitų kraštų, yra renkama visuotiniu narių balsavimu trejiems metams. 1986 m. išrinktoji taryba pirmosios sesijos buvo susirinkusi 1987 m. kovo 7 d. Huettenfelde. Iš 15 rinktų narių, posėdy dalyvavo 12 tarybos narių, t. y. 80%. (Ar tai būtų pakankamas skaičius?). Posėdžiui vadovavo naujasis prezidiumas: pirm. tėvas Alfonsas Bernatonis, vicepirm. dr. Vilijus Lėnertas ir sekret. Alina Grinienė. Įdomus yra valdybos pirm. dipl. inž. Juozo Sabo pranešimas. Vokietija yra gal vienintelis kraštas, kur nariais laikomi tik tie lietuviai, kurie yra sumokėję nario mokestį. Jie dalyvauja balsavime ir gali būti renkami. Vieno asmens kandidatūra į tarybą buvo atmesta vien dėl to, kad nebuvo susimokėjęs solidarumo mokesčio. Susimokėjusių solidarumo — nario mokestį Vokietijos LB yra apie 1000 lietuvių. Tarybos rinkimuose galėjo dalyvauti 783 nariai: 341 moterys ir 442 vyrai, o balsavo tik 504 lietuviai, arba 65%. (JAV tokių sąrašų nėra ir neišvedami balsavimo duomenys).

Istojo 36 nauji lietuviai ir maždaug toks pat skaičius išskeliavo į amžinybę ar persikėlė kitur gyventi, nepranešdami naujo adres. Veikia 30 apylinkių, bet pusė jų tik "ant popierio", nes nepajėgia sudaryti val-

dybų ar išsirinkti tik vieną atstovą. Per metus surenkama vos 5400 DM solidarumo įnašų.

Vicepirm. Vincas Bartusevičius painformavo apie Europos kraštų valdybų suvažiavimą, įvykusį 1986. VII 27-28 d. d. Salzburge, Austrijoje. Šiame suvažiavime dalyvavo ir pranešimus padarė PLB vicepirm. Birutė Jasaitienė iš Chicago, PLJS valdybos atstovė Danutė Mažeikienė iš Los Angeles, VLIKO įgaliotinis Algis Klimaitis, o taip pat Austrijos, Didž. Britanijos, Prancūzijos, Švedijos ir Vokietijos LB bei LJS vadovai Gyvesnė veikla Anglijos lietuvių, o Prancūzijos lietuvių baigia suprancūzėti ir jau svarsto apie įsileidimą ir ne lietuvių. Priimta rezoliucija ragina artimiausiu bendradarbiauti PLB ir VLIKO valdyboms, nes esami šalti santykiai neprideda prie sklandesnio ir našesnio laisvinimo darbo. Pasiūlyta remti Vasario 16 gimnaziją, Pasaulio lietuvių ir Europos lietuvių.

Gimnazija jau pajutusi šio raginimo pasėkas, nes gaunama aukų, o kitur vykdomi vajai. Pilies atstatymo darbai vyksta lėtai. Draudimas moka už visus išorinės ir bokšto, salės atnaujinimo bei elektros instaliacijos darbus, iš viso tris milijonus DM. Trūkstantis kitus tris milijonus yra pažadėjusios duoti: Bonna — 1.800.000 DM, Wiesbaden — 500.000 DM, o likusieji tektų suaukoti lietuviams. Aiškiai per didelė suma, kurią sutelkti bus labai sunku. Reikės ieškoti kitų šaltinių ar mažinti užsimotus darbus. Tuo reikalu buvo platus pasitarimas su federalinės ir vietinės valdžios atstovais. Valdžia rodo didelį lietuviams palankumą ir pateiktą projektą patvirtino.

Į Vokietijos LB Krašto valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: pirm. Juozas Sabas, vicepirm. Vincas Bartusevičius (vyr. mokytojas), sekretorė Elena Tesnau, izdin. Antanas Šiugždinis (bankininkas) ir narys Andrius Šmitas (gimn. direktorius).

Vasario 16 gimnazija

Gimnazijos pastatais rūpinasi sudarytoji Kuratorija, kuriai pirmininkauja tėvas Alf. Bernatonis, o mokslu ir auklėjimu — direktorius Andrius Šmitas. Apie gimnaziją pranešė direktorius A. Šmitas. Jis pažymėjo, kad gimnaziją šiais metais lanko 82 mokiniai, iš 12 kraštų. Praėjusiais metais gimnaziją gerais pažymiais baigė 5 abiturientai. Šiais metais abiturėnų egzaminus laiko taip pat 5 mokiniai ir

tikisi juos išlaikyti. Gimnazijoje veikia įvairūs užsiėmimo būreliai: choras, muzika, taut. šokiai, sportas ir kt. Romuvos parke įrengtos sporto aikštės. Užsitęsusi berniukų bendrabučio statyba eina prie galo. Pašventinimas numatomas gegužės mėn. (Tikėkime, kad naujiems mokslo metams tikrai bus atiduotas naudoti).

Finansiniai reikalai yra labai svarbūs, operuojama milijoninėmis sumomis. Gimnazijos išlaikymas (ne statybos) pr. metais kainavo 1.840.000 DM, kurių 90% duoda Vokietijos valdžia, 60.000 DM vyskupų konfer., 104000 DM Europos ūkio bendrovė (EWG) ir likusius — lietuviai. Įsteigtas gimnazijai remti fondas, per kurį eina visos gaunamos aukos, išskyrus valdžios paramą. 1986 m. per šį fondą buvo gauta: gimnazijai — 20.816 DM, bendrabučio statybai — 63.234 DM, test. palikim. 3.764 DM ir koplytėliai pillyje įrengti 3.000 DM, iš viso — 90.816 DM. Daugiausiai aukų sudėjo Vokietijos lietuviai — 55.600 DM, iš užsienio gauta 35.200 DM.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimai

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo — Vasario 16 minėjimai vyko visoje Vokietijoje, kur tik yra gyvos LB apylinkės. Programos susidėjo iš pamaldų, paskaitų, meninės dalies ir vaišių. Meninei programai atlikti didelį našą davė Vasario 16 gimnazijos mokiniai — taut. šokių grupė, choras ir muzikai. Pažymėtinas centrinis minėjimas, įvykęs vasario 14 d. ir sutraukęs 600 svečių. Minėjimas pradėtas vėliavos iškėlimu atnaujintame pilies bokšte, pamaldomis katalikų ir evangelikų bažnyčiose ir akademija salėje. Prasmingus ir daug žadančius sveikinimus perdavė Vokietijos valdžių atstovai, aukšti pareigūnai, gerai žinant lietuvių ir gimnazijos reikalus. Pagrindinę paskaitą skaitė viešnia iš Amerikos, PLB valdybos vicepirm. M. Lenkauskienė, o meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos mokiniai — choras, taut. šokių grupė ir muzikai.

Vokietijos lietuviai įrodė, kad ne tik žodžiais, bet ir darbais remia lietuvių išlaikymą. Paminėtini stambūs aukotojai: Veronika ir savanoris kūrėjas Viktoras Sutkai — 20.000 DM, Dusseldorfo apyl. pirm. Martynas Valaitis ir tėvas Alf. Bernatonis po 10.000 DM, dr. Alina Veigel-Plechavičiūtė — 7.000 DM, Zigmąs

Vencius — 5.000 DM ir visa eilė tūkstanininkų bei šimtinininkų. (Paminėtina, kad Sutkai stambiomis sumomis remia spaudą — DIRVĄ, Lietuvių ir Tautos fondus bei kitus lietuvių išlaikymo darbus. Tai reto dosnumo lietuviai, kokių ir Amerikoje tik vienas kitas tėra).

Pagerbimai

Neužmiršti yra gyvieji ir mirusieji lietuvių išlaikymo ir Lietuvai laisvės atgavimo darbininkai. Ypačingas dėmesys parodytas šimtamečiui lietuviškam ažuolui, ekonomistui Jonui Glemžai. Jo įnašas į Lietuvos ūkio gyvenimą, ypačingai pieno srityje ir pokario veikla Vokietijoje, neturi sau lygaus pavyzdžio. Pagerbimas įvyko š. m. sausio 24 d. Huettenfelde, dalyvaujant tautiečiams iš Vokietijos, Anglijos, Šveicarijos, Švedijos. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Petras Varkala iš Anglijos, o sveikino dr. Jonas Norkaitis, inž. J. Sabas, direkt. A. Šmitas, tėvas A. Bernatonis, kun. dr. F. Skėrys, A. Šiugždinis, inž. J. Valiūnas. Visi pažymėjo jo įnašą į lietuvių ekonominį gyvenimą, paramą lietuviškai veiklai ir jaunimui. Būdamas socialdemokratas bendradarbiavo su prezidento A. Smetonos tautininkų valdžia ir rėmė Lietuvos ūkinio gyvenimo pažangą.

Paminėta ir Zinaidos Glemžienės 80 metų amžiaus sukaktis. Ji rėmė vyro Jono darbus ir užsimojimus.

Taip pat paminėtos kun. Kazimiero Senkaus ir inž. Jono K. Valiūno 70 metų amžiaus sukaktys.

Užsklandai

Vokietijos lietuviai, neturėdami savo laikraščio, sugeba surinkti žinias apie išsibarščiusių lietuvių veiklą ir pateikia LB Krašto valdybos leidžiamose informacijose. Toks kondensuotas lietuvių veiklos aprašymas yra vienintelis visoje išeivijos lietuvių veikloje. Pagarba ir padėka priklausos informacijų leidėjams ir jo redaktoriams.

Vasario 16 gimnazijos vasaros atostogos prasideda liepos 4 d., o nauji mokslo metai — 1987 m. rugpjūčio 31 d.

Amerikoje, prie PLB valdybos veikia Vasario 16 gimnazijai remti centrinis komitetas kuris rūpinasi gimnazijai lėšų ir mokinių telkimu. Visais gimnazijos reikalais kreiptis į PLB būstinę — 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, telef. 312-778-2200.

Direktorius A. Šmitas pranešė, kad naujiems mokslo metams iš Kanados jau yra įsiregistravę 6 mokiniai. O kaip yra su JAV lietuvių?

K. Barėnas

Ignoruo kime!

Išėivijoje jau beveik tradiciniais virtusių spaudon nešamų asmeniškų kivirčių, politinių ir kultūrinių apsikandžiojimų, insinuacijų ir beveik apsiskandžiojimų chaoso kartais girdime, rodos, tikrai išganingą taikungų ir geros valios tautiečių paraminimą nukentėjusiems: "Ignoruo kime!" Atseit, nekreipkite dėmesio, ir viskas baigsis taika ir ramybe. Lygiai taip, kaip ir toje pasakėčioje "Keleivis ir šunys". Bet kadangi kai kam vis tiek dar gali būti neaiškus tas ignoravimas ir jo rezultatai, tai čia norėtume tokiems taikos mylėtojams šį dalyką paaiškinti bent keliais suprantamesniais pavyzdžiais.

Prileiskime, kad tavo koks nors juodas gaivalas visai be pagrindo apšaukė "kolaborantu" ar net "tautos išdaviku". Tada, pagal šį gerą patarimą, tą juodą gaivalą reikia ignoruoti, — nekreipti į jo šmeižtus jokio dėmesio, į juos neatsiliepti ir taikos labui visuomenės aktyse pajuosti, o tas juodas gaivalas tegul pabala ir lieka teisingas.

Lygiai taip pat reikia pasielgti, jeigu kokia primityvus mąstymo parapijos narė, nesupratusi nei tavo raštų ir nei tavo kalbos pagrindinės minties, imtų skleistis proklamacijos, kad tu griauai bažnyčią ir niekini net vyskupėlius, nors kadaise išėivijoje būtum

buvęs net bažnytinio komiteto pirmininku. Tokią moterėlę taip pat reikia ignoruoti ir visuomenės aktyse pasilikti bažnyčios griovėju, o ji tebūnie jos pasišventusi gynėja.

Jeigu koks veikėjinis varžovas šmeižikiškai apkaltintų, kad išėivijai organizacijos išdą, — ignoruok ir tylėk.

Jeigu kas nors paleistų paskalas, kad, be savosios, turi dar dvi žmonas, — ignoruok ir gyvenk toliau su ta pačia viena.

Jeigu koks nors nepraustaburnis dėl tavo skelbiamos teisybės trenktų tau į kairiąją ausį, — ignoruok ir atsuk dešiniąją.

Taigi dėl bendros gervės, taikos ir vienybės turbūt jau reikėtų mums laikytis priešingo moralo negu tas, kuris ryškinamas jau pradžioje minėtoje pasenusioje šuns ir keleivio pasakėčioje: ignoruo kime keleivį, kuriam šuo įkanda į koją, o pagerbkime šunį už jo kovingumą, drasą ir ištikimybę šuniškai dorovei bei šuniškiems papročiams.

NAUJAS LIETUVIŠKAS PAGERBIMO BŪDAS

Kaip teko girdėti, vadinamuose Amerikos "Atėnuose", minint dviejų mūsų rašytojų 80 ir 85 metų amžiaus sukaktį, atsirado keli "patriotiniai" entuziastai, kurie padėkai už 43 metų

abiejų kūrėjų kultūrinį darbą šioje kolonijoje ir aplamai išėivijoje nutarė juos piketuoti jau beveik prie graboriaus durų, kad niekas neitų atsisveikinti. Deja, šios gyvenvietės kultūringoji visuomenė tokio originalaus padėkos būdo, matyt, neįvertino, nes į sukakties minėjimą susirinko net daugiau žmonių negu į kurį kitą renginį, o protestuotojams dar ilgam laikui liko tikrai pykties ir nepasotinto keršto jausmas.

Bet iš tikrųjų gal reikėjo tuos dar nei pagoniškoje ir nei komunistinėje Lietuvoje nebuvusios lietuviškos tradicijos sumanytojus pagerbti, o tuos jų vaikams ir anūkams lietuvių diegusius kūrėjus taip prakeikti, kad jie dar greičiau užversėtų kojas savo tautiečių apspjaudytam grabui. Juk tada net mūsų kultūros istorija geriau atsimintų ne sukakties šlovinamąsias prakalbas, o retą faktą, kaip jubiliejaus proga dėkingi tautiečiai už lietuviybės gavinimą išėivijoje jiems išmušė akmeniu dantis.

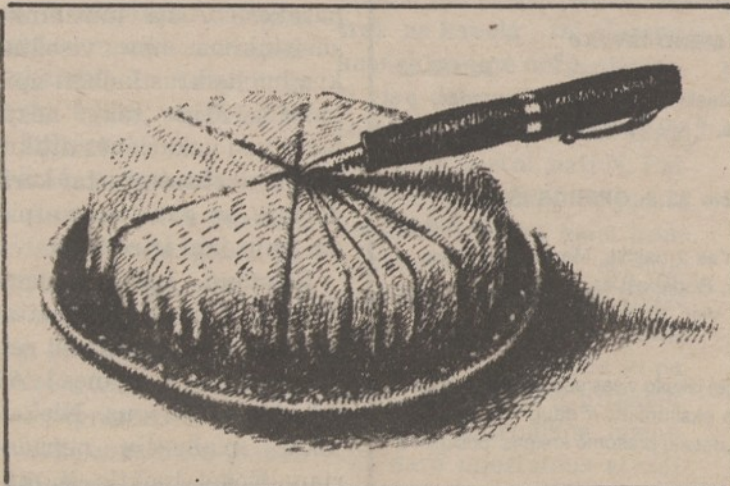
DAR NEIŠNAUDOTA GIMINYSTĖ

Net juodukuose ieškodami lietuviško kraujo ir kokių nors giminytės ryšių su pasaulio garsenybėmis, kurios galėtų pasitarnauti mūsų reikalui, jau esame iš nežinios atkasę daug lietuvių kilmės karo vadų, mokslininkų, rašytojų ir aktorių, nors jie būtų ir izraelio tikėjimo. Bet kažkodėl liko nepastebėta dar viena svarbi giminystė čia pat už mūsų durų.

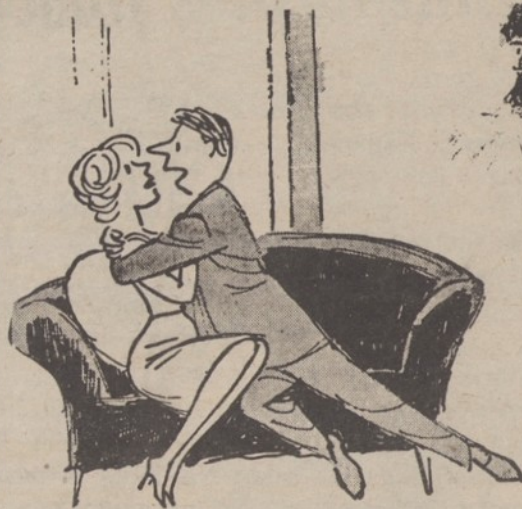
Juk, kaip Radvilų genealogijos leidinys atskleidžia, lietuvių princas Stanislovas Radvila buvo JAV prezidento John F. Kennedžio kūmas, o J. F. Kennedys — Onos Radvilaitės kūmas. Tokiu būdu lietuvių tauta yra susikūmavusi su Kennedžių gentimi, ir mūsų kūmas valdė net Ameriką. Nuostabu, kodėl mūsų veikėjai šita giminyste visiškai nepasinaudojo. Tai neatleistinas apsileidimas!

LIGI KO PRIGYVENOME?

Lietuvos liaudies papročių tyrinėtojai nustatė, kad dar netolimoje praeityje

Po LB Kultūros Tarybos premijų įteikimo iškilmų likęs dar vienas neišdalintas pyragas, nes pritrūko jo vertų kandidatų.

A. G.

PRISIKĖLUSIO PAGONIO MELANCHOLIJA

Žvalgausi nuo kalvos lyg iš sapnų pakirdęs.
Rods, užvakar miriau — užsnūdau po kovos, —
O nei šventų miškų graudus ošimas girdis,
Nei sveikina skroble gegutė Lietuvos...

Net aukuro akmuo samanomis apžėlęs,
Nei laumių, nei vėlių šventam velnių raiste,
Vien svetimiems dievam choruoja rupūžėlės
Po vakaro dangaus paraudusia skraiste...

Tai kaipgi tu, brolau, sulaužęs bočių strėlę,
Su zuikio širdimi, įkūnyta gaidy,
Ne kardą, o kietai suspaudęs moterėlę,
Žemaitį ir dzūkus į ateitį vedi?

žemaičiai labiausiai mėgo valgyti sūrį, šiupinį, kastinį su bulvėmis, dzūkai — grybus ir žirnius blynus, suvalkiečiai — dešras, skilandį, didžkukulius ir vėdarus, o aukštaičiai — varškę, miltinius blynus ir spirginę. Išėivijoje iš visų tų lietuviškų valgių liko tikrai turbūt žydiško pavadinimo kugelis ir dešros su kopūtais. Bet užtat vis dažniau girdime tokius žemaičių ir aukštaičių mėgiamus posakius: "Šitas prakeiktas senis jau pagraužė man širdį", "Jis jau baigia mane ęsti", "Ji suėdė visą mano gyvenimą", "Palauk, šėtone, aš tave dar gyvą suėsiu" ir "Įkask šuniui į uodegą".

MUMS RAŠO

Su dideliu dėmesiu aš perskaičiau "Lituanistikos darbų" V tome labai platų ir įdomų R. Matulio straipsnį apie Lietuvos istorinius

akmenis, ypač naudotus įvairiems senovės aukurams. Bet man atrodo, kad ši akmeninė tema dar nėra galutinai išsemta ir mūsų mokslininkams vertėtų pagngrinėti ir kitus su akmeniu susijusius klausimus. Pavyzdžiui:

- Akmens vaidmuo ideologinėje kovoje tarp prieškarinių Amerikos lietuvių katalikų ir cicilikų.

- Akmens amžiaus papročiai mūsų kultūrinėje ir politinėje veikloje šiais laikais.

- Akmens galva mūsų organizacijų vadovybėse.

- Akmenys inkstuose ir mūsų tarpusavio nesutari- mai.

- Titnaginių lietuvių charakterio bruožai.

- Kas tvirčiau mus įamžina: literatūriniai sapninkai, ar akmenų antkapiai Kazimierinėse kapinėse?

Tokių temų galėtų būti ir daugiau, tik reikia nepraeiti pro jas užsimerkus.

Jonas Akmenskas
New York

PATARIMAS POETAMS

(POEZIJA IŠ LIETUVOS)

Taupykite, draugai, ir popierių, ir rašalą,
Taupykite rimus ir pagarbos žodžius.
Vadai ne amžini: pavirs arai į mašalą,
Riebiems valdžioj tulžis ir smegenys išdžius, —

O reiks iš atsargų ir vėl naujai apšlovinti,
Iškelt lig debesų prie panašių rujos,
Ir tą, su bizūnu ant pjedestalo stovinti,
Ir tą, kursai po jo ant nugaros mums jos.

Iš linksmesnės pusės... *Vladas Vijeikis*

Tarpusavyje gerokai ginčijamės. Kaip rašyti? Jumoras ar humoras? Kadan gi mano draugai nėra per daug geri lietuvių kalbos žinovai, o pagaliau ir kalbininkai aiškiai nesutaria, tad šiuo tarpu imsiuosi kompromiso. Toliau tą dalyką vadinsiu jhumoru. Visiems bus lengviau.

Taigi, jhumoras lietuviuose yra labai sunkus ir mažai juokingas reikalas. Mes lietuviai esame labai rimti žmonės. Gal todėl ir nesutariame kaip tą žodį rašyti.

Kažkurioje scenoje, programos vedėjas entuziastingai paskelbia: dabar ateina žinomas jhumoristas, kuris juš visus labai linksmiai nu teiks.

Jhumoristas apžvelgia publiką. Reikia kontakto su salėje sėdinčiais. Ir mato. Sėdi pora šimtų akmeninių

veidų. Apie keturi šimtai akių ir tiek pat ausų. Akys sako: Na, ir ką tu pasakysi? Na, pabandyk mus prajuokinti.

Jhumoristas, žinoma, stengiasi. Bando balso pakėlimus ir nuleidimus, arba judesiai išreikštis savo pasakojimo juokingąją pusę. Bet publikos tas neveikia. Bet kaip tu gali prajuokinti žemaitį, kuris tik savo girių ošimą tebegirdi. Arba suvalkietį, kurio vaizduotėje platūs laukai su siūbuojančiais rugiais. O gal aukštaitį, kurio ausyse dar

kanklių garsai skamba. Na, gal dzūkas? Jis linksmas žmogus. Bet jis savo smėlynuose insikases ir nieko nenori girdėti.

Ir palieka jhumoristas vienas su savo jhumoru. Net ir mūsų liaudies dainos mažai jhumoro turi. Močiutė visados verkia. Tėvas prakaituoja paskui žagrę klampodamas. Brolis į karą išeina. Bernelis atėjęs randa klėteles duris uždarytas. Sesutei kažkas rūtų daržely sumindžiojo ir t.t.

Vieną, bet kiek linksmesnę, prisiminiau. Tai tą kur dainuojama apie gospadinę, kuri pasikvietusi berniukus vaišino arielka ir sūriu. O kai grįžo gospadorius tai aiškinosi, kad šuva tą sūrį suėdė. Gospadorius, žinoma, labai supyko ir vijosi žunį. Bet kur jhumoras? Žinoma čia daugiausia juokėsi tie, kurie sūrį sušveitė. Bet daina apie tai nesako.

Taigi, esame labai rimta tauta. Ar matėte kurio mūsų kunigaikščio portretą bent besišypsant? Jie visi labai rimti ir laiko kalaviją rankose pasirenkę kiekvieną nudobti, kuris bent kiek prasijuoktų.

Vargas tam jhumoristui, kuris ima savo meną prieš vakariene rodėti. Paskui laikraštyje korespondentai parašo: Programa buvo labai ilgai nusitęsusi. Visi išalko. Pilvai taip gurgėjo, kad negalima buvo išgirsti, kas scenoje buvo kalbama.

O kaip po vakarienės? Tada vargšas jhumoristas net pats savęs nebegirdi stikliukų skambėjime. O pagaliau, liežuviams atsileidus kiekvienas gali daug įdomesnių dalykų papasakoti, negu tas scenoje.

Nepavydžiu tam jhumoristui, kuris krikščionių demokratų suvažiavime ima anekdotus apie tą partiją pasakoti. Arba tautininkų susirinkime ima visokius kvailus daiktus kalbėti apie valdžią. Jeigu tokio neapmėto nuo vakarienės atlikusiomis daržovėmis, tai koridoriuje jis gaus savo atpildą. Taip jam ir reikia.

Pabaigai. Labai malonu pasijuokti iš kitų. Ypatin kai iš priešų. Bet kodėl reikia juoktis iš manęs? Aš esu rimtas žmogus. Niekad jokių kvailysčių nepadarau. Kodėl juoktis iš manęs? Pasakyta: Juokiasi, kas paskutinis juokiasi. Ir čia statau tašką. Cha, cha, cha, cha.

Lily Truck Leasing, the largest independently owned truck leasing company in the East, has made the following opportunities available:

Fleet Mechanics

3rd shift
1st and 2nd Class Mechanics with documented experience. Apply in person between 8am-5:30pm or call **617-427-0837**.

Drivers

Part Time
Part time Drivers with Class 1 Licenses to do pickup and delivery of our units after hours and weekends. Apply after 5pm weekdays to:
Steve Prince or call 617-427-5100.

Lily Truck Leasing
163 Shirley Street
Boston, MA
An equal opportunity employer

(17-19)

AUTOMOTIVE TECHNICIAN

Qualified Technician needed for growing dealership. GM or Nissan experience a plus but not necessary.

BODYSHOP HELPER

needed. Experience a plus but will train.

Top wages, good benefit package, Blue Cross/Blue Shield, paid vacations. Call 203-889-2311 for confidential interview. Art Jordan, Service Manager. Tom Senuta, Bodyshop Manager.

ANTONINO BUICK NISSAN

NORWICH, CT. 06360

EKSKURSIJA Į LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJŲ ROMON

8 dienų kėlionė birželio 24 - liepos 1
tikslai 1,119 dol.

Į ŠIĄ KELIONĘ ĮSKAITOMA:

- Skridimas ALITALIA oro linija ir visa transportacija
- Apsistojimas Residence Palace viešbutyje (dviese kambariye) ir kasdien pusryčiai (continental)
- Romos apžiūrėjimas
- Šv. Tėvo iškilmingos mišios ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija
- Arkiv. J. Matulaičio garbei mišios 12 apaštalių bazilikoje
- Lietuvių audienija pas Šv. Tėvą
- Ekumeninės pamaldos katakombose
- Pokylis castel St. Angelo pilies rūmuose
- Galimos kėlionės į Florenciją, Asyžlų, Veneciją ir kitas įdomias vietas.
- Ekskursiją lydės Baltic Tours savininkai Birutė ir Algis Mitkal

Suinteresuotieji rezervacijas prašomi atlikti galimai anksčiau, nes vietų skaičius ribotas.

Kad užsitikrinus vietą, užpildžius žemiau pridėtamą atkarpą su 119 dol. užstatu, prašom siųsti:

BALTIC TOURS
293 Auburn St.
Newton, MA 02166

Tel.: (617)-965-8080

Prašau rezervuoti vietą as.....Jubiliejinai kėlionai Romon.

PAVARDĖ

ADDRESAS

MIESTAS

TELEFONAS: Namų.....Darbo

Vykstu Boston.....New York.....

Sekcija: Rūkantiems.....Nerūkantiems.....

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja
1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701 Gegužės 8 - gegužės 23 d.
Iš New York'o \$1,895.00
Iš Chicago's \$1,995.00
Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e

NR. 8702 Liepos 3 d.
Iš New York'o/Bostono \$1,795.00
Iš Chicago's \$1,895.00
Iš Cleveland'o \$1,869.00
Iš Detroit'o \$1,889.00
Iš Tampa'os \$1,949.00
Iš Los Angeles/Seattle \$1,995.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$170.00

NR. 8705 Rugsėjo 14 d.
Iš New York'o/Bostono \$1,825.00
Iš Chicago's \$1,925.00
Iš Cleveland'o \$1,895.00
Iš Detroit'o \$1,915.00
Iš Tampa'os \$1,969.00
Iš Los Angeles/Seattle \$2,025.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Stockholm'e. Pilnos kelionės priedas \$170.00

NR. 8706 Rugsėjo 18 d.
Iš New York'o/Bostono \$1,695.00
Iš Chicago's \$1,795.00
Iš Cleveland'o \$1,769.00
Iš Detroit'o \$1,789.00
Iš Tampa'os \$1,839.00
Iš Los Angeles/Seattle \$1,895.00

Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje. Pilnos kelionės priedas \$140.00.

KITOS KELIONĖS

NR. 8703 Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA
Iš New York'o \$1,695.00
Maršrutas: 2 naktys Helsinki, 10 naktų Riga.

NR. 8704 Rugsėjo 1 - 16 d. MENO IŠVYKA
Iš New York'o \$2,165.00
Maršrutas: 5 naktys Maskva, 2 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinki's, 2 naktys Siliija Line laive.

NR. 8707 Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA
Iš New York'o \$1,950.00
Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapešt'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiimsime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškviatimams.

G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Telefonas: (312) 430-7272

PALTINŲ KONCERTAS BOSTONE

Stasys Santvaras

Pavasaris į Bostoną atnešė estradinės muzikos koncertą - solistės Nelės ir muziko Arvydo Paltinų pasirodymą. Lakių ir jausmingų melodijų vakarą su savo talčininkėmis ir talkininkais balandžio 26 d. 7 val. vakaro Lietuvos Piliečių d-jos III a. salėje surengė radijo valandos Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis. Koncerto programa turėjo dvi dalis, kiekvienai buvo skirta vienuolika dainų, pridėjus dar tris ar keturis 'bisus' - sužėrėjo didelis koncertas, tikra pavasario šventė.

Estradinė muzika - mažos formos muzikiniai kūriniai, populiarioji, lengvoji, džiazas ir dar kitais vardais vadinama muzika, be abejo, yra didelių miestų atradimai jų 'liaudies daina'. Tos muzikos šaknis nesunku apčiuopti - tai italų neapoliečių ir ispanų meilės romansai, Argentinos ir kitų vidurio Amerikos kraštų tango forma ir trankūs, riksmingi negrų ritmai (iš pastarųjų išsivystė JAV populiarioji džiaz muzika). Ar mes to norime, ar nenorime, kaip teigia kai kurie muzikos meno žinovai, XX a., ypač jo antrojo pusėj, visus kitus muzikos žanrus užtrenkė, užrėkė įvairaus pobūdžio estradinė muzika. Girdi, toji muzika ir būsiant ryškiausia šio amžiaus neramios žmogaus dvasios apraiška.

Estradinę muziką šiuo metu skiria du kraštutinu-

mai. Vienoj pusėj stovi ir skamba jausminga ir melodinga estrados daina, apdai- nuojanti gamtą, tėvynę, gimtąjį miestą ar kaimą, o daugiausia - žmogaus vidinę dramą ir jo turbūt niekad nesibaigiančią meilę, tos meilės svajones, sielvartus, apsimylimus ir laimės akimirkas. Dažnu atveju tų dainų tekstai būna paprasti, skambūs, jausmingi, lengvai suprantami, bet kartais tose dainose slypi ir vertingi poezijos posmai. Šis estradinės muzikos žanras tebėra gyvas ir mėgiamas Italijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Vidurio Amerikoje ir kt. Turime pakankamai duomenų teigti, kad šio pobūdžio daina tebėra mylima ir Lietuvoje.

Trumpai tariant, antrojo pusėj stovi negrų estradinė muzika (anaiptol ne visa, negrai turi ir kitokios muzikos, ypačiai įdomūs ir išraiškūs yra jų religiniai himnai). Bet gal ir nevisai taip, nes to pobūdžio muziką į žmones neša ir nemaži baltųjų būriai. Būdingi to muzikos žanro bruožai - riksmas, klyksmai, į amplifajerius įjungtos gitaros, saksofonai, įvairios dūdos, na, ir būgnai, būgneliai, barškaliai ir tarškaliai. Atseit, kuo daugiau riksmo, klyksmo ir isterijos - tuo geriau, nes į tą visą užėsį jungiasi ir ... minia! Šio žanro muzikos tekstai 'realistiški', nuogi, dažnu atveju nešvankūs ir vulgarūs. Nepatogu

būtų tą šūkalojimą ir staugimą vadinti dainavimu. Jei gu visa tai yra XX a. dvasia, ta gal drauge ir žmogaus kūrybinio išsekimo ženklai, ir nemenka mūsų laiko gėda (tiesa, tai 'alaso muzikai' gan sėkmingai bando sudaryti atosvarą vadinamoji Amerikos 'Country music', kurios melodika pagrįsta amerikiečių liaudies dainomis).

Nelė ir Arvydas Paltinai, jei galima taip sakyti, švyti dorojoje estradinės muzikos pusėj. Bostone Nelės Paltinienės koncerto repertuarą sudarė šie lietuvių kompozitorių 'mažojo žanro' kūriniai: Pasveikinimas (be autoriaus), kur suskambėjo 'Lietuva brangi' ir kt. mums mielos melodijos, B. Gorbulskio Kuršių marios, Ošia giria, V. Telksnio Vilties daina, Kodėl taip būna, Žydėjimo šviesa, Meilė, S.M. Kovasevičiaus Tu man viena, V. Kernagio Kai sirpsta vyšnios ir G. Gudauskienės Svajonė: didesnę repertuaro dalį sudarė svetimi kompozitoriai: J.P. Ferland, Dedič, Martins, S. Rudič, Tedič, A. Baža, N. Koledžeris, N. Millotti, H.

Gietz, V. Grobovskis, Italų liaudies daina ir L. Leandros Solistė N. Paltinienė visas dainas dainavo lietuvių kalba, deja, tekstų originalų ir vertimų autoriai programoje nepaminti, o taip niek a d a neturėtų būti.

Nelė Paltinienė turi gražaus, malonaus tembro, lengvai ir išraiškingai valdomą balsą. Kadangi ji dainuoja į mikrofoną, kurio garsą pastiprina elektronika, sunku ką nors pasakyti apie jos balso galingumą. Tačiau girdėjome keletą aukštojo registro muzikinių frazių, kurios skambėjo skaidriai, laisvai ir jėgos nestokojo. Jautrus, gyvas ekspresyvus ir N. Paltinienės muzikavimas, jautri vaizdinga dainų interpretacija, puiki, pagirtina, aiški lietuvių kalbos tartis - klausytojam nesunku buvo į kiekvienos dainos turinį įsijausti. Nekalbant apie originalinių dainų tekstus (daugumas jų tikrai dailūs), visi N. Paltinienės padainuoti vertimai klausytoją džiugina darniai su muzika sutampančia skambia ir taisyklinga lietuvių kalba, dailiojo žodžio kultūra.

Solistė programos metu kelis kartus keitė drabužį, kiekvienu atveju gerai parinktą ir skoningą, o tai į koncerto nuotaikas irgi pažėrė gausų pluoštą jaukių spalvų. Nelės dainuojamo žanro dainos paprastai turi dvi dalis ir kokį nors kodą (pabaigą. Dainininkė sukūrė kiekvienos dainos atskirą, šiltą ir patrauklų paveikslą, gyvai bendravo su klausytojais. Visas dainas ji padai-

Sol. Nelė Paltinienė.

J. Tamulaičio nuotr.

navo įtikinamai ir įtaigiai, Savo dvasine šilima išsiskyrė Pasveikinimas, motinom dedikuota daina: S.M. Kovasevičiaus Tu man viena, tėviške, A. Bašos Jaunystės tango, V. Kernagio Kai vyšnios žydi, B. Gorbulskio Kuršių marios, G. Gudauskienės Svajonė, N. Milotti Širdies muzika, H. Gietzo Jei laimingas esi, V. Telksnio Kodėl taip būna ir Meilė, L. Leandros Sudiev, atsisveikinimas Ačiū, ypačiai gi Martins'o Ave Maria. Solistės laikysena scenoje, jos plastiški judesiai rūpestingai apdailinti, bet nepajėgią paslėpti moters grakštumo ir grožio. Nelė Paltinienė išgirdus ir pamėčius, nesunku suprasti už ką Amerikos lietuviai ją pamilo.

Muz. Arvydas Paltinas, Vasario 16 d. gimnazijos Vokietijoje muzikos ir lietuvių kalbos mokytojas, dirigavo 'orkestrą', kuris akomponavo visom jo žmonos dainuojamom dainom. Tas 'orkestras' ar kapela - tai stamboka elektroninė dėžė, slepianti visų dainų akompanimento įrašus. Dažna daina skambėjo kaip duetai, pati N. Paltinienė į magnetofono juostą kai kurias dainų dalis įrašė aukštesiu balsu, o scenoje pagrindinės melodijos liejosi žemesnėm ir tamsesnėm aksono spalvom. Reikia su pagarba nusilenkti ir pripažinti, kad elektronikos inžinerija daro nuostabius atradimus. Tokį 'stebuklą' šį kartą Bostone tobulai valdė muz. A. Paltinas.

Solistės atokvėpių akimirkom A. Paltinas gausiai su-

sirinkusiems Bostono ir aplinkinių lietuviams perdavė Vokietijos lietuvių sveikinimus supažindino mus su Vasario 16 d. gimnazijos darbais, vargais ir rūpesčiais, ragino, kad tėvai nebijotų savo vaikų siųsti į tą lietuvių tvirtovę Vokietijoje, kvietė ir kitais būdais gimnazijos nepamiršti. J. Kapočius ALTS-gos Bostono sk. vardu Vasario 16 d. gimnazijai įteikė 500 dol. čekį, už ką čia pat muz. A. Paltinas ALTS-gai padėkojo.

Solistė Nelė Paltinienė ir Arvydas Paltinas po koncerto buvo apdovanoti gėlėmis (Nelė rožių puokšte, o Arvydas - gvazdikų prie švarko atlapo), tirštais plojimais ir amerikiečių pamėgtu atsiostojimu. Petras Viščinis, dėkodamas koncertantam už gražų koncertą, išreiškė viltį, kad Paltinai dar grįš į Bostoną. Po to buvo vaisės ir pažmonys, kurį surengė uoliosios Laisvės varpo talkininkės. N. ir A. Paltinus Bostone globojo Irena ir inž. J. Rasiai, gyveną Cambridge Ma.

Sol. Nelė ir muz. Arvydas Paltinai.

Z. Degučio nuotr.

STOCKROOM

BOX MAKER

Immediate opening for an energetic person who has the know-how to calculate making a wooden box: and why, as well as the ability to put together - wooden crate, skid and band. Must use power saws and know math.

We offer a good salary, company-paid medical, dental, life insurance and a profit sharing pension plan. Apply in person to the Personnel Department between 9am-12noon.

ELECTROCATALYTIC INC.,
2 Milltown Court,
Union, N.J. 07083
Equal Opportunity Employer M/F

BOSTONO LIETUVIAI

PRASMINGAI PAMINĖTA REIKŠMINGA SUKAKTIS

Kovo 7 d. sukako 33-ji metai, kai veikia Laisvės Varpas (perduodamas sekmadienines radijo programas lietuvių ir anglų kalba, ruošdamas specialias radijo programas anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims ir suorganizuodamas kasmet po du aukštesnio lygio kultūrinius renginius. Toji reikšminga sukaktis paminėta balandžio 26 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto didžiojoje salėje pavasarinio koncertu, kurio programą atliko sol. Nelė ir muz. Arvydas Paltinai iš Vakarų Vokietijos, Bostono ir apylinkės lietuviams sklidinai užpildžius salę, minėjimas prarastas be tuščių kalbų BOSTON, MASS.

atidžiai išklausant aukšto lygio pramoginės muzikos ilgą, įvairią ir įdomią programą. Sukaktis priminta tik vienu sakiniu Laisvės Varpo vedėjo Petro Viščinio atidaromoje koncerto kalboje.

ir nereikalingų liaupsinimų, (Plačiau apie šį koncertą rašo St. Santvaras — "Paltinų koncertas Bostone").

SĖKMINGA BALFO SKYRIAUS VEIKLA

Balandžio 12 d. įvykusiame Balfio 72-to skyriaus narių susirinkime Brocktone peržvelgta praėjusių metų

veikla, išklausti valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, patvirtinta finansinė apyskaita. Į naują valdybą išrinkti: pirmininku Jonas Šuopys, pirmuoju vicepirmininku Juozas Dabrėga, antroju vicepirmininku Ignas Leščinskas, sekretore Stasė Gofensienė, izdininke Ona Eikiniene, valdybos nariais Jonas Jankūnas ir Antanas Šeduikis. Kontrolės komisija sudaryta iš Albinos Baškauskienės, Liudos Šukienės ir Petro Viščinio.

LIETUVIS — KANDIDATAS Į Miesto TARYBĄ

Juozas Casperas, Jr., laidotuvių namų savininkas, stipriai reiškiasi vietos politiniame gyvenime. Dabar jis baigia jau antrą kadenciją, kaip Bostono miesto mokyklų komiteto rinktas narys, pasižymėjęs savo iniciatyva, naujais sumanymais ir drąsa mokyklų tvarkymo reikalu. Dėl šios akcijos jis dažnai rodomas ir cituojamas televizijos vietos žinių skyriuje. Prieš kurį laiką jis buvo manęs būti kandidatu į Bostono miesto mero vietą, bet paskutiniu metu apsisprendė būti kandidatu į miesto tarybą. Tai būtų naturalus, kelias laiptais į aukštesnes politines pakopas. Juozas Casperas dalyvauja taip pat lietuviškame gyvenime. Jis ilgis metus buvo So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos direktorius, energingai

gynė Aukštesniosios Bostono lituanistinės mokyklos reikalus, kai miesto administracija norėjo atsakyti jai viešosios mokyklos patalpas. Lietuviai visuomet rėmė ir remia Juozą Casperą tolimesnėje jo vietos politinėje karjeroje.

(pv)

Mums rašo

DĖL POMIRTINĖS "ŠALPOS"

Ryšium su š. m. balandžio 16 d. Dirvoje Juozo Žygo korespondencija, "Lietuvių Fondo suvažiavimo darbai", noriu atkreipti p. Žygo dėmesį į vieną kitą teigimą toje korespondencijoje.

1) Lietuvių Fondą tvarko patys aukotojai — rašė p. Žygas. Nevisai. Pašalinė organizacija — LB tvirtina LF įstatus ir kaip organizacija turi savo atstovus pelno paskirstymo komisijoje. Nesakau kad tai yra blogai, ar gerai, tik netaip kaip p. Žygas rašė.

2) Priminęs skaitytojams Dainos Kojelytės nurodymą seneliams, kad jie prieš mirdami nepamirštų LF ir t v a r k y d a m i testamentus įrašytų fondui palikimus, p. Žygas nuo save pridėjo: "taigi ir tie, kurių mūsų tarpe nebėra, savo palikimais (mano pabr. K. R.) tebešelpia lietuvių švietimo ar kultūros darbą". Čia mano manymu, lyg ir užgaunamos jautrios stygos, likusių artimųjų, daugelio mirusių LF — teigiant, kad tik tie, kurie pomirtiniuose testamentuose paliko fondui aukas, jie ir po mirties "tebešelpia" lietuvišką veiklą.

O kaip su visais kitais mirusiais? Ar tie 95, kurie pastarojo meto bėgyje, bei visi kiti seniau mirusieji prieš mirdami, duotas aukas iš fondo atsiėmė, kad jie daugiau "nešelpia"? Kažin ar vertėjo tokį išskyrimą viešai skelbti, nepaisant jei ir "teisybė" būtų. Gi faktas yra, jog neatsiėmė, tai kam tą "diskriminaciją" skelbti?

Nors ir geram tikslui, man toks viliojimo būdas kvepia seneliams smegenų plovimu, teigiant, kad jei jie testamentuose savo sutauptas fondui paliks, jie ir numirę "šelpia" lietuvišką veiklą. Nors p. Žygas to nepasakė, bet davė suprasti, kad tie, kurie ne testamentuose, bet dar būdami sveiki ir gyvi, kiek išgalėjo aukojo, jų "šalpa" lietuvių pasibaigia kartu su paskutiniu atodusiu.

K. Radvila
Surfside, Fla.

CABINET maker wanted, full time to work in custom cabinetry shop. Must be hard worker and reliable. Some experience necessary but not required. Wages are from \$7 to \$11 an hr. depending on exp. Call 203-235-0159. (17-19)

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

St. Butkaus šaulių kuopos visluotinis metinis susirinkimas įvyko balandžio 26 d. šv. Antano parapijos patalpose. Įžanginį žodį tarė kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, susirinkimui pravedti pakviesdamas Eugeniją Bulotienę — pirmininke ir Joną Bartkų — sekretorium.

Tylos minute buvo pagerbti mirę šauliai: P. Bliūdžius, M. Sims, A. Atkočaitienė, B. Tatarūnas, J. Janulevičius, A. Mikalkėnas, P. Januška ir J. Švoba. Prisiminti sergantieji namuose bei ligoninėse: E. Šniokaitienė, J. Murinas, J. Miliukevičius, J. Leščinskas, P. Juška, V. Sirtautas ir esantis slaugymo namuose kuopos garbės šaulys F. Motuzas. Po valdybos ir komisijų pranešimų, kurie buvo priimti be jokių diskusijų, į kuopos valdybą dviem

metams išrinkti ir pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkas — Edvardas Milkus, vicepirmininkas ir nario mokesčių rinkėjas — Vincas Tamošiūnas, dvasios vadovas kun. Alfonsas Babonas, kultūros vadovė — Stefanija Kaunelienė, sekretorė — Ona Pusdešrienė, izdininkas Matas Baukys, parengimų vadovė Ona Šadeikienė, spaudos reikalams — Antanas Grinius ir foto korespondentas Kazys Srauskas. Algis Vaitiekaitis, Lidija Mingėlienė ir Eugenija Bulotienė — valdybos nariai. Direktoriai: Antanas Norus, Juozas Mačiulaitis ir Česys Šadeika. Revizijos komisija: Jonas Bartkus, Kazys Ražauskas ir Jonas Markus. Atstovai į Detroito Lietuvių Organizacijų Centrą: Kazys Srauskas ir Albinas Andriušaitis. Atstovai Lietuvos Krikščionybės Jubiliejuje: Rožė Ražauskienė ir Kazys Ražauskas.

Susirinkime dalyvavo 35 asmenys.

Po susirinkimo buvo pasveikinti vyriausieji susirinkimo dalyviai, sulaukę 85 ir daugiau metų: Vincas Tamošiūnas, Stasys Šimoliūnas ir Kostas Čiuželis.

ARTIMESNI RENGINIAI

Gegužės 10 d. motinos dienos minėjimas ir gegužės 24 d. Lietuvos Krikščionybės 600 m. Jubiliejaus minėjimas šv. Antano parapijoje.

Gegužės 17 d. N. ir A. Paltinų koncertas Dievo Apvaizdos parapijos salėje.

A. Grinius

VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS DETROITE

Gegužės 15-17 dienomis Detroito įvyks Lietuvos Vyčių Vidurio Centro Apygardos suvažiavimas. Detroito 102 kuopa rengia seimą ir rutulį (bowling) žaidimą, kuriame dalyvaus delegatai ir svečiai iš Clevelando, Oh., Dubois, Pa., Saginaw, Mi, Southfield, Mich., Dayton, Oh. ir Chicago, Ill.

Penktadienį, gegužės 15 d., 8 val. vak. Holiday viešbuty, 23900 Michigan Ave., Dearborn, Mich., bus delegatų ir svečių susipažinimas ir registracija.

Šeštadienį, gegužės 16 d., 9 val. ryto viešbučio Michigan salėje įvyks susirinkimas ir užkandžiai.

2 val. p. p. vyčiai susirinks rutulį (bowling) žaidimui Oxford salėje, 2200 Telegraph Road, Dearborn, Mich.

Vakare, 8:30 val. visi linksminsis vaisėmis ir šokiais Holiday viešbuty.

Sekmadienį, gegužės 17 d., 10:30 val. ryto šv. Antano parapijos bažnyčioje, 1750 25th Street, Detroit, Mich., bus pamaldos. Po mišių 12 val. visi rinksis į šv. Antano bažnytinę salę bankeketui. Čia rutulį tournamento atsižymėjusiems bus suteiktos jremijos.

Pernai didžiąją trofiją laimėjo Clevelando 25-ta kuopa.

Vincas Gražulis

★★★★★★★★★
Machine Operator
★★★★★★★★★
BULLARD
SET-UP AND
OPERATE
★★★★★★★★★
Day Shift, Blue Cross,
Blue Shield, Profit
sharing, retirement
plan, Paid vacation,
Apply in person.
★★★★★★★★★
MOE MFG. CO
31 Thomas St.
East Hartford, Ct. 06108
EOE M/F
★★★★★★★★★

(17-19)

HOUSEKEEPER

TO LIVE IN

5 SCHOOL AGE CHILDREN \$200.00
7 DAYS. MUST BE ENGLISH SPEAKING.

Call 215-352-6381, 215-533-3585,
609-342-2000. (17-19)

FACTORY HELP — for busy manufacturing plant. FT & PT. Apply in person or call 201-287-6200. Asdec Industries, 65 Brunswick Avenue, Edison, N. J. 08817. (16-20)

SPRAYER For furniture manufacturer. Must be able to spray stain & lacquer. Person should have leadership ability and be dependable. Excellent hourly wage & benefits. Call Colonial Wood Craft, Meriden, Conn. 203-238-1420. Ask for Bruce or Todd. (17-19)

EXECUTIVE SECRETARY

Challenging position available for an experienced executive secretary with strong shorthand, typing, and organizational skills. Excellent benefits and starting salary. Pleasant working conditions. Modern Office. Send resume with salary requirements to:

HARRY P. FRONJIAN

DIRECTOR OF HUMAN
RESOURCES SPARKOMATIC

CORPORATION

ROUTE 6 AND 209

MILFORD, PA. 18337

717-296-6444

EOE M/F

(17-19)

"Amber Holidays" 1987 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

Liepos 20-28 Maskva 1, Vilnius 5,
Maskva 1\$1399.00

Rugsėjo 16-25 Maskva 1, Vilnius 5,
Maskva 2\$1429.00

Gruodžio 6 — sausio 10 Maskva 2, Vilnius 5,
Ryga 4, Leningradas 3\$1514.00

ĮDOMESNI MARŠRUTAI

Liepos 7-24 Maskva 2, Vilnius 5, privačiu autobusu
per Pabaltijį iki Leningrado \$1956.00

Spalio 6-23 Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4,
Helsinki 1\$1725.00

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite
1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY FOR DEPARTURES FROM BOSTON OR NEW YORK AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

Pirmasis Lietuvos žingsnis į Europos sporto istoriją

Penkiasdešimtmetis nuo Europos krepšinio pirmenybių laimėjimo

Br. Keturakis

Pradiniai ir pagrindiniai siekiai Nepriklausomybės metais rėmėsi tautos švietimu, vidaus santvarkos organizavimu ir ekonominio gerbūvio plėtimu. Sportinis sąjūdis irgi palengva slinko į priekį, nors ir su sunkiomis kliūtėmis ir anuometine pažiūra į šį naują, ir veik nežinoma, veiksnį. Sporto klubų įsikūrimas ir jų komitetų užuomazga pamažu vertė platesnę vagą, daugiau atitinkančią tautos paskirčiai. Kauno, Klaipėdos ir daliniai šiaulių miestai, buvo pirmieji židinėliai iš kurių prasiskverbė mažutės sporto prošvaistės kitose vietovėse.

Pagaliau pati krašto vyriausybė matė ir jautė būtinumą padėti tautos sveikatingumo reikaluose, todėl 1932 m. liepos mėn. 15 d. paskelbė Kūno Kultūros įstatymą, o tais pat metais, spalio 1 d. buvo įsteigti Kūno Kultūros Rūmai — K.K. R. Kraštas įžengė į naują tarpsnį fiziniame lavinime ir sporto varžybiniame gyvenime. Artimesnis bendravimas kai kuriose sporto šakose su kaimynais latviais ir estais, parodė kokiame laipsny mūsų pajėgumas. Deja, tuo laiku mes dar buvome silpnai varžovai ir pamatėme, kad už mūsų kiemo ar iš kitur atvykusieji, žymiai geriau valdo kamuolį, bėga, šuoliuoja, plaukia ar dviračiu važiuoja. Kai kurių žymių val-

džios pareigūnų nuomonė ir siūlymai: "bėgiok — būsi bėgikas, žaisk su kamuoliu — tapsi krepšininku ar futbolininku", nuneigiant svetimšalių trenerių būtinumą, veikiai atslūgo, nes nuolatiniai pralaimėjimai iššaukė tautos savigarbos jausmą.

Lietuvoje krepšinis pradėta žaisti 1922 m. ir ligi 1928 m. buvo pravedamos mažos apimties rungtynės tarp keletos komandų, jų tarpe išskirtina LFLS ir Kauno Aušros gimnazija.

Dėl trūkumo salių, rudens ir žiemos meto treniruotėms žaidimas net ligi 1933 m. buvo lyg ir išnykęs.

Tarpvalstybiniai susitikimai ir jų išvados

Pirmasis "krikštas" 1925. XII. 13. Rygoje baigėsi 41:20 latvių naudai, o tarp miestinės Ryga — Kaunas 57:6. Itin ryški kaimynų pergalė. Antrasis mūsų žaidimas 1926. XII. 18 irgi Rygoje 12:47.

Po 8 pilnų metų, jau turint Kūno Kultūros Rūmuose treniruotėms salę, atseit, tinkamesnes sąlygas, išeiname trečiam tarpvalstybiniam susitikimui, guosdamiesi, kad šį kartą pasirodysime žymiai geriau. Deja, latviai triuškinančiai, net 123:10, nukerta mūsų kius. Tai atsitiko 1935. I. 19 ir šis pralaimėjimas tarpvalstybiniu mastu, tur-

būt, ir šiandien yra "Europos rekordas". Tarp miestinės Ryga — Kaunas 60:11. Tas lyg ir pritrenkė sportinį veikimą, bet tuo pat išjudino visos tautos atbudimą, kad su esama mūsų krepšinio "pažanga", toliau savo kiemo vartų rodytis negalime. Analoginiai pralaimėjimai prieš estus, nors kiek švelnesnėmis pasėkmėmis.

Pasaulio Lietuvių Kongresas Kaune, 1935. VIII. 11-17 d. d.

Šis tautinio suartėjimo renginys, su iškilia ir įvairia programa, turėjo ir sporto varžybas, į kurias atvyko ir JAV lietuviai.

Šalia lengvosios atletikos, plaukimo ir bokso, krepšinio rungtynės buvo pati įdomiausia dalis. Čia "amerikonai" paklupdo Latvijos lietuvius 49:9 (24:2), o Kauno rinktinę 36:5 (21:5), nors žaidė tik du kėlinius po 10 min. (dėl laiko stokos). Pamatėme tikrojo krepšinio mokyklą, nes amerikoniai žaidė taip kaip norėjo, valdė kamuolį su įvairiais metimų, perdavimų ir vedimų triukais. Atrodė lyg cirko artistai. Tą ką mes buvom "išmokę", prilygo veik nuliui.

Neturėjome ABC krepšinio pagrindų ir nežinojome kaip ir iš kur jų išmokyti. Po šių rungtynių kilo mintis, kad JAV lietuvių pagalba — mokymu ir prisidėjimu žaidime, bus įmanoma atsitiesti.

Dr. Konstantinas Savickas, Pranas Lubinas ir Feliksas Kriaučiūnas — pagrindiniai veikėjai

Po seimo kongreso dr. K. Savickas lieka Lietuvoje ir greitai įsijungia į krepšinio apmokymą įvairiose vietovėse. Prapūstus ir metodingas pasiruošimas, bei mūsų krepšininkų pastangos atsigriebti prieš nuolatinius pralaimėjimus, atnešė lauktą pažangą. 1936. I. 11 d. Kaune, Lietuvos rinktinė su dr. K. Savicku prieky, pralaimi latviams nedideliu, 10:31, skirtumu. Prisimenant prieš metus gautą triženklį ir kitus skaudžius smūgius, pajuto me dvasinį pakilimą dar uoliau ir ryžtingiau pasitempti. Čia pat reikia pažymėti, kad Latvija tuo metu buvo Europos I-jų krepšinio pirmenybių nugalėtoja (ženevoje 1935 m.).

Antrasis svarbus žings-

nis su kaimynais latviais, tai 1936. XI. 10 Kaune, kur vietos jaunaliuvių komanda SOJS, su Lubinu ir Žuku, nesunkiai nugalė latvių meistrę US 35:27, o rytojaus dieną Kauno rinktinė 32:9. Nelauktai staigūs prasilaužimas palengva stūmė krepšinio žaidimą į platesnį tarptautinį lauką.

Prano Lubino viešnagė Lietuvoje, tuoj po 1936 m. Berlyno Olimpiados, kai jis aplankė tėvų žemę ir giminaučius, beviešint ir mokant krepšinio žaidimą, atnešė didelį derlių.

Šie pragiedruliai laiku prasiskverbė į vyr. sporto vadovybės planavimo sritį ir buvo akivaizdžia paskata kūrybingesniai pasiruošimui — 1937 m. II-sioms Europos krepšinio pirmenybėms Rygoje.

Lietuvos rinktinė sustiprinta JAV lietuviais krepšininkais: Kriaučiūnu, Talzūnu ir Žuku, per penkias pirmenybių dienas iškovoja 5 pergalės ir laimi nugalėtojų vardą. Be to, dar rinktinėje buvo šačkus, Andriulis Kepalas, Baltrūnas, Mažeika, Daukša, Petrauskas, Puzinauskas, Nikolskis. A. + A. mirusiems ir pagarba dar nūdien gyvenantiems, kurie yra ir bus šios sporto istorijos pirmieji kūrėjai.

Šis titulas apgintas 1939 m. Kaune per III-sias šio vardo pirmenybes. Šioms kovoms lemiama indėlį turėjo Pr. Lubinas. Papildomi žaidėjai, iš JAV lietuvių, buvo Budriūnas, Jurgėla ir Ruzgys. Tai nepaprastai pajėgus vienetas, nepralaimėjęs nei vienu rungtynių.

Pokarinis laikotarpis

1947 m. Sov. S-gos čempionu buvo Kauno Kūno Kultūros Institutas.

1951 m. Kauno žalgirio lietuvių komanda 53:32 nugalė Maskvos Karo Aviacijos penketuką.

Nuo šios pergalės nekantriai reikėjo laukti net 34 metus, ruošiantis, stebint ir mokantis, kad kada nors blykstels šviesesnė laimėjimo.

DEMONSTRATOR (SEWING MACHINES)
— Rental trade educational, consumer demonstration. Traveling requirements: Must be experienced sewer, challenging spirit. The New Home Sewing Machine Co., Carlstadt, N. J. 07072. 201-933-9026. (17-19)

ASSEMBLERS

Full time entry level assemblers required immediately. Four day work week. No experience required, but dependability and willingness to learn a must. To find out more about these positions, which offer competitive salary and complete benefit package, and a smoke free environment. Please call Evelyn Twomey to set up an appointment for interview.

617-533-4331 — extension 117
E.O.E.

Gamewell
MEMBER OF THE CERBERUS GROUP

10 GAMEWELL DRIVE
MEDWAY, MASS. 02053

(17-19)

mų pragiedruliai ir vėl apvainikuos krepšinio žaidimą.

Trys permainingi etapai 1985 m.

Ilgametė ir veik nepalaužiama Sov. S-gos karių komanda CASK (Armijos Sporto Klubas), kurioje suburti geriausi krašto žaidikai, krenta prieš žalgiriečius 71:86 Maskvoje ir 75-77 Kaune.

1986 m.

Kaune žalgiris laimi 69:62, o paskutines dvi rungtynes Maskvoje: 64:71 ir 67:59.

1987 m.

Trečioji iš eilės Sov. S-gos meistrystė baigiasi trijų veiksmų permaininga ir dramatiška rungtynių eiga: žalgiris — CASK 81:92, 70:67 ir 93:83. Paskutinės — trečiosios rungtynės normaliu laiku baigėsi 83:83, bet 5 min. pratęsime mūsų žalgiris vyravo ir pelnytai laimėjo.

Taigi JAV lietuvių anuometinė mokykla papildyta naujais metodais ir tauriu lietuvišku ryžtu, nūdien pagarbai žiūri ir vertina 50-mečio atsiekimus II-se Europos pirmenybėse. Tuo įrodome, kad pradėta Europos krepšinio istorija su Lietuvos mokykla, vis plačiau prasiveržia ir į pasaulines viršūnes.

Didelė pagarba buvusiems pergalų pradininkams, treneriams ir vadovams ir dabartinėms žalgirio pergalėms, kurių vaidmuo yra gaivus šaltinis visai lietuvių tautai.

GLUE ADJUSTER OPERATOR

Experienced Glue Room Mechanics sought by growing folding carton plant. Union shop. Day and night shift openings. Good pay and benefits. Call Tony Quinto at 201-345-200. (16-22)

MANAGER McDonald's

Experience in fast food management. Career opportunity. East Bergen & Hudson County areas. Excellent salary, benefits, vacations & bonus. Call: (201) 794-7606 (17-19)

METAL FABRICATOR

If you have exp. w/press brakes, punch presses & spot welders, we have a career opportunity for you. All benefits, plus profit sharing. Melrose Displays 2 Brighton Ave., Passaic, N. J. 07055. 201-471-7700. (17-19)

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.

*

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 8	Biržello 29	Rugsėjo 6
Gegužės 21	Liepos 9	Rugsėjo 3
Gegužės 28	Liepos 17	Rugsėjo 17
Biržello 8	Rugpjūčio 6	Spalio 26

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujamu laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS VAKARAS

Metinis "Tėviškės žiburių" vakaras Anapilio salėje balandžio 25 d. susilaukė apie 500 dalyvių iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, St. Catharines ir apylinkių. Skoningai išpuoštoje salėje apie 7 val. vak. susirinkusius svečius pasveikino rengėjų vardu dr. S. Čepas, priminęs, kad šių metų rudenį redaktorius kun. dr. Pr. Gaida švęs 50 metų kunigystės sukaktį. Tokią pat 50 metų sukaktį minės netrukus prel. J. Tadarauškas. Vakaro dalyviai jiems sugiedojo "Ilgiausių metų". Šio vakaro proga jaunosios kartos spaudos bendradarbei Marytei Balaišytei buvo įteikta III premijos čekis, kurį paskyrė Lietuvos žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondas.

Koncerto programą, užtrukusią apie valandą, atliko Clevelando lietuvių dainos vienetas "Uzdainuokim". Vieneto pranešėja M. Bankaitytė supažindino vakaro dalyvius su "Uzdainuokim" 9 dainininkais vyrais, dirigentu A. Bielskum, soliste R. Bobelyte ir akompanuotoju R. Kavaliūnu. Dainos vienetas atliko liaudies ir lietuvių kompozitorių sukurtas dainas, kurios skambėjo harmoningai. Dainininkams talkino solistė R. Bobelytė ir atskirai viena atliko solo dainas. Turtingas dainomis koncertas, atliktas gerai susidainavusio vieneto, buvo paklusnus dirigentui A. Biels-

kiui, palydėtas R. Kavaliūno pianino garsų, klausytojams paliko malonų prisiminimą lietuviškų dainų, kurie atlikėjams atsilygino audringais plojimais, o rengėjai juos papuošė gėlių pavasario žiedais.

"Tėviškės žiburių" bendradarbiai, rėmėjai buvo pavašinti nemokamai karšta vakariene ir kiti dalyviai vaišinosi žymiosios kulinarės J. Bubulienės paruoštais karšto maisto patiekalais, gautais iš bufeto. Stipriems muzikos garsams palydinti, vyko nuotaikingi šokiai, pasivaišinimai bare ir atsinaujinimas spaudos bendradarbių ir svečių pažinčių.

Laikraščiu paremti vyko dvi loterijos: mažoji ir didžioji. Mažosios loterijos laimikiai teko spaudos vakaro dalyviams pagal įėjimo bilietus, o didžiosios — skaitytojams, įsigijusiems specialius bilietus.

Kiekvienas toks metinis spaudos balius yra žymi finansinė parama "Tėviškės žiburiams", kuriuos dosniai remia aukomis įvairiomis progomis Kanados lietuviai.

VELYKINIŲ PAPROČIŲ POBŪVIS

Velykų stolas yra Toronto Lietuvių namų tradicinis Velykų papročių pobūvis, kuris šiais metais, jau 14-tasis, įvyko balandžio 26 d., Atvelykio sekmadienį nuo 1 iki 4 val. p. p. LN karaliaus Mindaugo puošnioje salėje. Dalyvavo apie 300 jaunimo nuo 1 metų ir se-

nimo iki aštuntos dešimties, atvykusių iš Toronto, Hamiltono ir apylinkių. Pobūvį suruošė LN moterų būrelis narės, vadovaujamos pirm. Ados Jucienės, kurios salėje ant didžiulio stalo meniškai išdėstė savo paruoštas velykines gėrybes. Stalo viršininke buvo B. Abromaitienės lietuviškas pyragas — gulbė, kuri pasipuošusi baltais rūbais su iškelta galva ant ilgo kaklo rūpestingai saugojo LN moterų būrelio narių paruoštus kepinus: ežiukus, didžiulį kelmą, beržo šakas, tortus, didžiulį krepšį velykinių margučių. Visus kepinus glaudė savo šešėlyje didžiulė gėlių puokštė ir jiems pajudėti neleido ant stalo galo blizgančiais šarvais apsidengęs miegantis paršiukas. Žybčiojo foto aparatų šviesos, mažieji lakstė iš visų pusių apie stalą, bandydami bent pirštelį paliesti kepinų skanumynus, bet pamatę karalienės gulbės žvilgsnį ir piktą paršiuko pusiau pravertą akį baimės apimti pasitraukdavo ir prisiglausdavo prie savo tėvelių.

Visų dėmesį atkreipė meniškai išpuošta salės scena didžiulėmis tulpėmis, pavasario žolele, skraidančiomis margaspalvėmis peteliškėmis ir lietuviško darželio tvorelėmis. Tai A. Jucienės rankdarbiai iš įvairios medžiagos, kurių paruoša pareikalavo keletos savaičių atidaus darbo.

Velykų stalo pobūvį pradėjo LN moterų būrelis pirm. A. Jucienė, pasveikinus atvykusius pakviestus garbingus svečius ir dalyvius. Ant stalo sukrautas velykines gėrybes pašventi-

Malonial kviečiame Jus dalyvauti Lietuvos 600 m. Krikščionybės Jubilėjuje Romoje 1987 m. birželio 24 d. iki liepos 2 d.

PROGRAMA:

Popiežiaus Jono Paulio II audiencija su lietuviais. • Šv. Tėvo sekmadieninės mišios ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija. • Mišios Šv. Jono Laterno bazilikoje. • Mišios 12 apaštalių bazilikoje. • Lietuvių chorų pasirodymas. • Lietuvių akademija. • Bufetas Sant'Angelo pilyje.

KAINA: (iš Čikagos 1 asmeniui)

Hilton	\$1530.00
Sheraton/Boston	\$1375.00
Polo	\$1310.00
Michelangelo/Grand	\$1255.00
Nordland	\$1090.00

Skrendant iš Los Angeles — pridėti \$150.00 prie kainos. Skrendant iš Bostono, New Yorko ir Toronto — nuimti \$50.00 nuo kainos.

Šios kainos neįskaito \$13.00 aerouosto mokesčių. Kainos gali keistis pagal dolerio vertę.

Į šią kainą įeina:

Lėktuvo bilietas • 7 naktys viešbutyje (nakvojant dviese kambarėje) • (Continental) pusryčiai kasdieną • „Hospitality Desk“ • Lagaminų nešiojimas • Visas susisiekimo išlaidas pagal planą • Bilietas dėl bufeto Sant'angelo pilyje.

Dėl informacijos skambinkite **Reginal Krutulytel (312) 436-5566 arba „toll-free“ 1-800-331-3903**, arba tiesiai agentui, kuris yra Jums arčiausias:

Romas Kezys
c/o Vytis International
2129 Knapp St.
Brooklyn, NY 11229
(718) 769-3300

Alex Lauraitis
c/o American Travel Service
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
(312) 238-9787

Danguole Majauskas
c/o Comtraage, Inc.
9265 Overdale Lane
Brighton, MI 48116
(313) 229-6024

Audrone — Jūrate
c/o Audra Travel Corp.
1573 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A4
CANADA
(416) 532-8772

Birutė Zalatorienė
c/o Travel Advisers, Inc.,
1515 N. Harlem Ave.,
Suite 110,
Oak Park, IL 60302
(312) 524-2244

Romas Kezys siūlo vienos savaitės ekskursiją per Vokietiją ir Šveicariją.

Alex Lauraitis siūlo dviejų savaičių ekskursijas į Vokietiją ir Šveicariją, į Austriją, Budapeštą ir Jugoslaviją, ir vienos savaitės ekskursiją Italijoje.

no ir maldą sukalbėjo kun. E. Jurgutis, OFM. Visi svečiai mėgino margučių stiprumą ir vaišinosi Velykų maisto patiekalais.

Po pietų meninę programą atliko vyrų dainos vienetas "Serenada", kurį sudaro torontiškiečiai R. Underys, V. Vaičiūnas ir E. Norkus. Jiems patiems skambinant gitaromis ir pritariant akordeonui, pirmoje dalyje jie atliko 11 įvairių dainų pyne, sudarytą iš liaudies dainų ir jų pačių kūrybos. Dainininkams pasitraukus iš scenos du broliukai Linas ir Vytas Rusliai deklamavo eilėraščius. Pianinu sklandžiai skambino D. Baturaitė ir jos broliukas Gintaras. Vienos valandos užtrukusią meninę programą užbaigė "Serenados" trio, darniai sudainavę keturias nuotaikingas dainas. Programos atlikėjai buvo pagerbti gėlėmis, LN valdybos pirm. J. Šimkaus padėkos žodžiu ir dalyvavusiu tautiečių garsiais plojimais.

Pasivaišinus kavute ir pyragais, atvyko Velykų senelė, pasipuošusi spalvinga tautine apranga, su nuometu ant galvos. Tai LN moterų būrelis narė L. Mačionienė, kuri kiekvienais metais įdomiai atlieka šios

tradicinės senelės pareigas. Ją atlydėjo didelis būrys mažų mergyčių ir berniukų, padėdami nešti didžiulį krepšį dovanų. Senelės vadovaujami, jie scenoje dainavo ir deklamavo, kurie buvo apdovanoti puošniomis velykinėmis dovanomis.

Pobūvis buvo paruoštas labai tvarkingai, pareikalavęs iš LN moterų būrelis vadovybės keletos savaičių planavimo, daugelio valandų kruopštaus darbo, kantrybės ir visuomeninio pasiaukojimo.

AUTO BODY HELP

Our busy expanding body shop has need for Auto Body Help. If you are experienced and want to work in a shop that not only provides you with above average earnings, but appreciates your efforts, we may have just the job for you. We have a complete range of modern employee benefits. For an interview contact Bob Jankowski, Body Shop Manager, Central Motors, 56 Providence Hwy., Norwood, MA. 617-762-2200 or 617-762-8444.

OWNER OPERATOR

M.B.I. Transport Inc., is looking for dependable Tractor Trailer Operator to start immediately for a fast growing company to run PA, NJ, NY, Mass, CT. Average pay between \$800. to \$1,300. a week. Steady work 44 hrs a week. Call all week, betw 7am-7pm at 201-636-3082

COPY MACHINE OPERS

We are looking for all shifts F/T Kodak 150 and 200 Photocopying Machine Operators. Good starting salaries, working conditions & excellent opportunity for advancement. Some college pref'd. 617-266-1778, 12-5.

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakuojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 15 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799

Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija

Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis

Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — \$2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky 1, Leningrade 2, Baltijos jūroje laivu nuo Helsinkio iki Talino

10-15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

13 dienų — Lietuva ir Rusija
Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija
Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — \$1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija

Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinkyje 2

11 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — \$1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija

Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su 1 dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

'Lietuva - man duona kasdieninė'... Aurelija Balašaitienė

Verkia miklių pirštų galais paliestos gitaros stygos, o solisto balsas, kaip nuo Nevėžio vasaros naktį atslinkusi migla, sklaidosi virš klausytojų galvų, spaudžia ašaras iš akių ir sminga į širdį ...

Balandžio 25 dienos vakare Dievo Motinos parapijos salėje susirinko daug publikos, atsiliepiant į Clevelande jau daugelį metų veikiančio Dainavos globos komiteto kvietimą savo buvimu paremti tą simbolišką lietuviško gyvenimo stovyklavietę centrą, per kurio namelius, pieveles ir takelius pereina visos mūsų visuomenės gent kartės. Jei dauguma atsilankė klausytis nežinomo dainos vieneto vien pareigos jausmo vedini, tai pats koncertas nustebino, sujaudino ir visus sujungė vienam vakarui tiek savo originaliu, naujovišku pobūdžiu, tiek gaivinančia, grynai lietuviška dvasia, dar tebedvelkiančia gimtojo krašto aidais.

Trio vardu klausytojus pasveikino jo monologų kūrėjas Valdas Samulevičius pabrėždamas, kad 'esame kaimynai, tik per ežerą'. Atvykusius iš Toronto, Kanados lietuvių veiklos centro, scenoje pamatė tris jaunos vyrus šalia fortepiono, kurio papėdėje gulėjo gitaros ir akordeonas. Jau pirmos dvi dainos, harmoningai sudainuotos visų trijų - Vaclovo Pavilonio, Vytauto Spudulio ir Valdo Samulevičiaus - iš karto sukūrė vakaro atmosferą - įvairią, nostalgiskai sentimentalią, natūraliai patriotišką, vietomis žaismingą ir net egzotišką. Trio imponavo tiek savo atlikimo subtilumu, tiek įvairių muzikos instrumentų palyda. Tar pais Valdo Samulevičiaus sąmojingos monologo įtarpos iššaukdavo šypsnius. Didžiausią repertuaro dalį atliko trio vadovas Vaclovas Povilonis, pats sau pritarda-

mas tai gitara, tai akordeonu, tai fortepionu.

Neužtektų spaudos puslapių aptarti kiekvieną dainą, nors jos to užsitarnautų, nes visos naujos, negirdėtos. Kai kurios pavadintos liaudies dainomis, nes juk liudis-tauta yra gyva ir, individualų autorių praradus, ji tampa visos tautos nuosavybė, liaudies daina. Ypatin-gai idomu buvo išgirsti paties Vaclovo sukurta, grynai filosofinio turinio dainą 'Aš žinau', kurią jis sukūręs dar būdamas gimnazijos dešimtoje klasėje. 'Pripranta žmonės prie kančių, bet nereikia liūdėti, kai dalia labai sunki' - girdisi laisvės išsiilgusio jaunuolio tylus šauksmas.

Repertuaro dainos apėmė visas mūsų pergyvenimų fazes: 'Lietuva ... pamilau aš tavo vardą šventą' ... 'aš prie tavęs sugrįšiu: tu man lašelis gyvasties vandens' ... 'aš be tavęs kaip be vandens šaltinis' ... - tai giliai išgyventas skaudus ilgesys. Jis išiveržia ir į žmogišką širdį dainuodamas apie sustojimą kryžkelėje: 'Trys keliai, trys likimai, bet viena širdis'. Nevengia Vaclovas ir romantiško bei egzotiško elemento: pritardamas gitara sudainuoja dvi romantiškas ispaniškas dainas, nuaidėjusias tipišku Pietų Amerikos ritmu, primenančiu 'La Habanera' - tik kastanječių truko ... Ypa tingą klausytojų reakciją iššaukė 'Dulkėtas traukinys': 'O kad sustotų traukinys lietuviškoj žemelėj' ... Gyvu humoru pajvairino programą Valdas Samulevičius, padarydamas įvadą į trio sudainuotą 'Žvejų dainelę', sakydamas, kad - kaip ir visi žvejai - jis tikras pagyrų puodas: Spyglis ežere sugavęs tokį lydį, kurį sapnuos regiu, bet kaimynai pavydi ir vadin melagiu'. O nusijuokus girdime - 'Lietuva, margiausių drobių raštas, linksmų artojų, dainorėlių kraštas' ...

Dr. Marius Laniauskas dėkoja Dainavos stovyklos naudai surengto pavasario koncerto programos atlikėjams ir svečiams. Iš kairės: Vytas Spudulis, dr. Laniauskas, sol. Vaclovas Povilonis ir Valdas Samulevičius.

Baigiantis koncertui, Vaclovas prašė salėje uždegti šviesas, 'kad būtų kontaktas ir kad aš galėčiau jus matyti'. Tokia netikėta naujovė, kad solistas kreipėsi į publiką dainuoti su juo kartu, sujungė ir sceną ir auditoriją į vieną lietuvišką visumą, kurioje valandėlę visi buvome drauge su ašaromis ir šypseną, su meile, nostalgija ir dvasine atgaiva, kokią po ilgos sausros atneša gaivinantį vasaros lietų.

Dainininkams trumpu žodžiu padėką pareiškė komiteto pirmininkas dr. Marius Laniauskas, o mergaitės solistus apdovanojo gėlėmis. Kaip jau įprasta, svečiai buvo pakviesti pasivaikinti parapijos kavinėje. Tai ir būtų tradicinė koncerto užbaiga, bet ... solistai, greitai užkandę, lydimi savo vadovo Vaclovo su per petį per mestu akordeonu, išliejo į svečių tarpą. (Idomiu sutapimu visų trijų dainininkų vardai prasideda su raide 'V' - ar 'Vytis', 'Vyras' ar 'Vienybė?') Vaclovas, Vytautas ir Valdas ir vėl linksmo dainomis susirinkusius. Svečiams baigiantis skirstytis dar viena staigmena: Vaclovas, tiesiai į viršų iškėlęs kojas, ant rankų perėjo per kavi-

nės grindis ...

Vakarienes metus su dainininkais pasikalbėjus patyriau, kad visi trys yra 'trečiosios bangos' atstovai. Apie Vaclovo Pavilonio, gastroliavusio Kūboje su Lietuvos ansambliu, pasitraukimą jau žinojome iš spaudos. Marijampolėje jis buvo muzikas profesionalas, o apie pabėgimą į laisvę jau seniai svajojo, kol pagaliau pasitaikė laiminga proga. Prieš dešimtį mėnesių apsigyvenęs Toronte politinio pabėgėlio teisėmis, jis intensyviai mokosi anglų kalbos ir planuoja pasirodyti 'praktiškai ir pelningai' profesijai, tačiau muzika jam liksianti kaip antraeilis, bet svarbus jo gyvenimo elementas.

Vytautas Spudulis prieš penkiolika metų su savo motina legaliai atvyko į Montrealą pas gimines. Prieš šėšis metus apsigyveno Toronte ir, vietinių lietuvių pastangų dėka susipažinęs su Vaclovu, įsijungė į jo suplanuotą trio. Vytautas nuo ankstyviausių jaunystės dienų domėjosi daina, ją mėgo, dalyvavo Montrealo okekte ir bažnytiniam chore. 'Tai mūsų pirma išvyka į JAV. Esame nustebinti mūsų priėmimu, o programos pagaminimas, lyg būtume kokie profesionalai' - kalbėjo Vytautas, vartydamas iš tikro labai me-

niškai atspausdintą koncerto programą.

Valdas Samulevičius yra tik antri metai Kanadoje, atvykęs iš Suvalkų trikampio. Ten baigęs Punsko lietuvių gimnaziją, jis buvo atsiųstas pagilinti mokslo žinių Indianos universitete. Apsisprendęs negrįžti, apsigyveno Toronte, kur šiuo metu eina tyrinėtojo-asistento pareigas tarptautinės ekonomijos srityje. Jo monologai idomiškai įvairina koncertų programą ir palengvina perėjimus iš vienos nuotaikos į kitą.

Trio pirmą kartą pabandė viešai pasirodyti praėjusių Naujųjų Metų sutikimo proga Toronte ir iš karto patyrė didelį pasisekimą, per trumpą laiką gavę net penkis kvietimus koncertuoti.

Clevelando lietuviai dėkingi Dainavos globos komitetui už naujų talentų 'atradingumą'. Pareigos atlikimas, einant į koncertą su tikslu paremti Dainavą, tapo didelio džiaugsmo ir pasigėrėjimo vakaru.

EMBLEM Machine operator, machine does much of the work, but knowledge of sewing needed. Training provided. Part time & flex. time are avail. Apply to Issac Binder, Head tailor, Magson Uniform Co., Kensington, Conn., 203-225-8651 or 1-800-262-4868. (16-18)

GLASS BLOWER WANTED

Exp'd quartz glass blower for mfg. co. in Fairfield. 4 day work week with 1/2 day on Fri. Good benefits & excellent working cond. Call 201-227-6010 for interview. (15-19)

Dainininkai su rengėjais po sėkmingo koncerto Clevelande balandžio 25 d. Iš kairės: V. Samulevičius, R. Apanavičiūtė, A. Sušinskas, V. Povilonis, dr. M. Laniauskas, M. Lenkauskienė ir V. Spudulis.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Bronius Krištopaitis

Prisimenant a.a. Mečį Šimkų

A.A. Mečys Šimkus mirė 1986 m. birželio 7 d.

Skaudu, kai ilgai artimai bendravus vienas iš tarpo, su artimųjų ašaromis, iškeliauja Anapus Saulės. Šiandieną, Meči, rimau prieš metus Tavo supulto kapo. Toli, toli nuo gimtosios žemės, Tau gimtinės lakštutė neuks mėnulio šviesoje, bet prisiglaudei savųjų tarpe Chicagos lietuvių mirusiųjų mieste, šv. Kazimiero palaimintoje žemėje. Neužmiršome Tave, Meči, liūdime netekę ir lankome. Virš Tavo kapo žydinčios gėlės vilginamos Tavo žmonos Valės ašaromis. Dažnai liūdinti Valė su mylimais vaikais ir vaikaičiais atlanke Tavo amžiną buveinę maldoje susikaupę taria: — Ave Maria. Vaikai pavieniai lankosi ir skausmo ašarą jiems veidu nubira. Meči, neužmirštas esi mylimos šeimos tarpe.

Kūdikio dienos, it tie pavasario daigai skubiai kilsta į saulę. Išaugus jau žengiam lemties nusmaigstytais keliais. Vieni keliaujame, it tie laivai banguotais rudens duobėtai keliais, kiti gi čiuožia mėlynais jūrų patalais. Trumpai, Meči, tesidžiaugėm mūsų jaunystėje laisvosios tėvynės gaiviais spinduliais. Trumpai regėjome mūsų šalį pražydusia kūrybos jėga. Mūsų išgimėliai ir išrinktosios tautos vaikai atvilko Stalino retežius ir po šiai dienai mūsų broliai bei sesės velka sunkią vergijos našta.

Atėjo karta diena, it apgaulingas sapnas ar mirasas, kai mudu, Meči, stovėjome Palangos jūros tilte ir džiaugėmės staiga praūžusia karo dievaičio Marso audra, kuri dar toli rytuose dundėjo ir tęsė savo ašarų bei kraujo šokį. Prieš mus plačiai atsivėrusi Baltija savo mėlyne alsavo virš mūsų linksmi krikštavo žuvėdros ir Birutės kalno pušys ošė, džiugavo su žemaitėliais dingus iš mūsų žemės raudonajam terorui. Besigerėdami Baltija svarstėme, kaip pagel-

bėti nuteriotai žemei. Tuo metu iš vakarų įžengė apsikarstę laužtiniais kryžiais kryžiuočių ainiai. Viltasi garbingai išties mums ranką, net mūsų patriarchas šliūpas gyvenęs Palangoje sutikęs savuosius sveikino, bučiavo ir kalbėjo, kad jo manymu dabar tiesa įsiviešpataus mūsų šalyje.

Ne ilgai džiugauta, greitai pajutom iš seno žinomą teutono sunku priespaudos batą. Atsipeikėję supratome, kad abiejų esama mūsų tautos priešų. Bendras jų tikslas vietoje mus sunaikinti ar nuvežus Uralo papėdėje palikti sunikimui. Norai bendri, tik spalvose skyrėsi. Nusčiuovę tyliai ruošėmės atsparai prieš naują jį pavergėją ir kiek įmanoma lengvinti savųjų dalį.

Visas pasaulis kraujavo raudonųjų rudųjų piautyne. Tuom pat, iš tolimo Atlanto eterio bangomis sklydo pavergtiesiems vilčių teikiantis Atlanto Chartos pažadas, kuris mus skatino savo krašte kentėti, tverti ir laukti skaidraus rytojaus.

Deja, Vakarų Didžiųjų atšerta šiaurės meška tarė: — "Niet!", meskite šiukšlyną savo "Atlanto Chartą", tegu mūsų laisvės simbolis "Piautuvai ir kujai" džiugins karo iššvargintą žmonią. Vakarų Didžiūnai būdami apkiautę nesuprato gresmės. Amerikos dovanoji tankai Ukrainos stepėse pasuko į vakarus. Jų vairotojai — budeliai, užkandžiaudami skaniais Amerikos konservais, artėdami prie Lietuvos po savo vikšrais suvargusiems teikė Stalino žadėtą amžiną laisvę. Matant mūsų valstybės artėjantį žlugimą kiekvienas elgėsi, kaip išmanė. Vieni tarė: — Tik trumpam! Traukė į miškus, kol žadėtoji Charta įžengs į mūsų žemę. Kiti pasižadėjo mirti tik tėvų žemėje nepramatydami, kad jiems tolimame Altajuje ruošiami kapai.

Ne vienas įžvalgesnis suprato, kad Atlanto Charta esanti tik bevertis pliauškalas, tad nežiūrind karo meto pavojų skubėjo kaip įmanydamas veržtis į artimas kaimynines šalis, kur dar nesekė raudonieji vikšrai.

Eilę metų grumėsi rudieji su Vakarų globojamais raudonaisiais. Dauguma mūsų tunojom griuvėsiuose kol pagaliau išvydom virš Europos pakilusį taikos balandį su palaužta alyvos šakele. Nutylo mirtį nešantieji ginklai. Vieni išlikusieji linksmi traukė į vakarus, į savo gimtuosius namus. Mes į rytus nedrįsime, nes raudonasis budelis ištroškęs kraujo tikojo mus ant gimtojo slenkščio. Laisvosios šalys pažinusios raudonųjų užmačias pravėrė mums savo duris. Mes vieni po kito, it iš skėstančio laivo, skubėjom iš Europos tiesdami rankas kur klestėjo krikščioniška pagarba nužmogintam asmeniui.

Išsiblaškius po žemės rutulį ir pajutus laisvės atgaivą dairėmės artimųjų bažnyčiose, sueigose ar kitur susirasti savuosius sveitimoje šalyje pasiguosti savo dalia. Atsimeni, Meči, mums buvo didelė staigmena, kai netikėtai susitikome tolimoje Chicagoje. Kuri su laiku tapo lyg antroji tėviškė. Vargome sunkiai, dirbome, kad augančiai šeimai sukurti skaidresnę ateitį. Minėtinios dienos, tai naujų metų dienos, Mečislavo tradicinės dienos. Tomis dienomis rinkosi Tavo vaikai su savo atžalynu, artimieji, vienminčiai ir sveikinome su MEČISLOVO DIENA linkėdami dar daug Naujų Metų dienų praleisti

Taupa

— Lithuanian Credit Union
— Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE —

767 East 185th St.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:
TAUPYMO SĄSKAITAS
CERTIFIKATUS
IRA SĄSKAITĄ
PENSIJŲ ČEKIŲ
SĄSKAITĄ
(DIRECT DEPOSIT)

SKOLINAME GERES-
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS:
ASMENINIAMS REI-
KALAMS. AUTOMOBILIŲ
PIRKIMUI. NAMŲ
PAGERINIMUI (HOME
EQUITY). NAMŲ
PIRKIMUI (MORGIČIAI).

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's
cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens
sąskaitas.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDZIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:30 val. p. p.
Penktadieniais nuo 10:00 val. r. — 6:00 val. vak.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

jaukiame mylimame šeimos
židinyje.

Smagiai stebėjome, kai
Tu vaikaičių tarpe, kurie
besivaržydami viens už ki-
to kuo arčiau glaudėsi prie
savo mylimo ir senai jų pa-
čių sugalvotu vardu, svei-
kinti savo "Mylimą senelį
Bumpą" Vardo Dienoje.

Viskas liko praeityje, Tu
Meči, apleidęs mus iškelia-
vai į lietuvių mirusiųjų
miestą, Chicagoje.

Laikui bėgant, visi ženg-
sime Tavo keliais. Tad ilsė-
kis Mečy, ramybėje, o mes
susirinkę minėsime Tavo
įmintas pėdas Lietuvoje,
gimtojoje žemėje ir čia
Amerikoje suradus priebė-
gą gyvenimo sukrėtime.

Atsiųsta paminėti

• Philip Skabeikis. Ca-
tholic Lithuania — 600
Years. Brooklyn, N. Y.. Lie-
tuvų Romos Katalikų Ku-
nigų Vienybė, 1987. 24 psl.
Trumpa istorinė apžvalga
apie Lietuvos katalikybės
evoliuciją nuo pagonybės
laikų iki dabarties. Geras
švietimo įrankis, praktiškas
skleidimui kitataučių tarpe.
Kaina: \$1.00 už vieną,
\$25.00 už 100. Užsakymus
su čekiu (tik JAV dole-
riais) išrašytu Lithuanian
R. C. Priests' League vardu
siųsti Lithuanian R. C.
Priests' League, 351 High-
land Blvd., Brooklyn, N. Y.
11207.

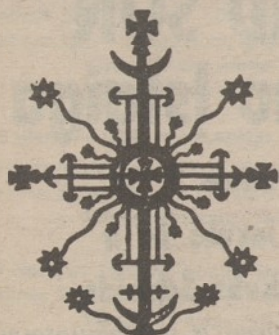

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

ABITURIENTŲ PAGERBIMAS

LB Ohio Apygardos valdyba rengia š. m. gegužės 30 d. 7:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos svetainėje lietuvių abiturientų, baigusių aukštesnias (high school) mokyklas, pagerbimą.

Prašome visus abiturientus, norinčius dalyvauti pagerbime, kreiptis į Rėdą Ardytę — 18050 Lake Shore Blvd., Cleveland, Oh. 44119. Tel.: 486-8593.

MŪSŲ MOTINOS

Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla rengia Motinos dienos pagerbimą š. m. gegužės 10 d. 11:20 val. ryto, Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Programoje: Mūsų Motinos, t. y. dangiškoji Motina, žemiškoji ir kenčianti tėvynės Motina. Kviečiami visi atsilankyti ir pasidalinti mūsų jaunųjų meile motinoms.

- Šv. Jurgio parapijos tradicinis Atvelykio stalas ir šiais metais sutraukė didelį būrį svečių. Milžiniški stalai, nutįse per visą erdvios salės ilgį, lūžte lūžo nuo tradicinių lietuviškų velykinių kepinų, spalvingų mangučių, skoningai papuošti ir padengti gražiomis staltiesėmis.

Parapijos Komiteto pirmininkas Pranas Razgaitis pakvietė susirinkusius minutes susikaupimu prisiminti a. a. Rytą Babicką, il-

gametį parapijos chorvedį, dar pernai taip linksmai dalyvavusį atvelykio šventėje.

Kun. Juozas Bacevičius palaimino stalą, o parapijiečiai jo garbei sugiedojo "Ilgiausių metų", jam neseniai atšventus 37-ąjį gimtadienį. Tenka stebėtis, kad šv. Jurgio parapija, dar taip neseniai "pasmerkta mirti", ne tik sukūrė naujas tradicijas, kaip bendras Kūčias ir turtingą Atvelykio stalą, bet turi didelį būrį pasišventusių ir su didele meile parapijos labai dirbančių asmenų. Tarpusventyje parapijos ponios suorganizuotos ilagmetės tokių renginių ruošėjos Lioninos Nagevičienės, įdėjo nepaprastai daug darbo, bet, svečiams susirinkus, jų veiduose nesimatė nuovargio, tik tylaus pasitenkinimo džiaugsmas. (ab)

- Lietuvių klubas organizuoja ekskursiją į Robert Page Singers koncertą gegužės 12 dieną. Koncerte bus atliktos trys lietuvių dainos — Stepo Sodeikos šiaurės pašvaistė, Broniaus Kazėno Žilvitis ir Juliaus Kazėno Nukirsiu berželij.

Bilietas ir kelionė autobusu į Becko centrą ir atgal kainuoja \$13.00. Prašom skubiai registruotis Lietuvių klube telefonu — 531-2131. Smulkesnių informacijų galite gauti pas klubo direktorę Virginiją Juodišiuotę arba klubo raštinėje.

TAVE MYLĖTI TEGALIMA IŠ TOLO

BRONIO RAILOS

radijo prakalbų į Lietuvą

KNYGOS SUTIKTUVĖS

sekmadienį, gegužės 17, 4 val. p. p.
LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Apie autorių, jo prakalbas ir ryšį su okupuota Lietuva kalbės Yale universiteto profesorius, rašytojas

TOMAS VENCLOVA.

Diskusijos su visais svečiais.

Bendros vaišės.

Maloniausia popietė minties ir dvasios atgimimui.

Visi kviečiami, įėjimas auka.

Mecenatas — JAV LB KULTŪROS TARYBA.

Rengia — Tėvynės Garsų radijas.

ATNAUJINTOS DIEVO MOTINOS ŠVENTOVĖS

ŠVENTINIMO IŠKILMIŲ PROGRAMA

Šestadienį, gegužės 23 d.

6:30 val. vakaro

Šv. Kazimiero statulos šventinimas

- Šventinimo apeigas atlieka

J.E. vysk. PAULIUS BALTAKIS, OFM

- Šventei vadovauja ir ją globoja

ŠV. KAZIMIERO LITUANISTINĖ MOKYKLA ir JAUNIMAS

Sekmadienį, gegužės 24 d.

10:00 val. ryto

Atnaujintos Dievo Motinos šventovės šventinimas ir šv. Mišios

- Pagrindinis koncelebrantas

Clevelando dioclezijos valdytojas

J.E. vysk. ANTHONY M. PILLA

- Koncelebruoja:

J.E. vysk. PAULIUS BALTAKIS, OFM

J.E. vysk. VINCENTAS BRIZGYS

ir svečiai kunigai.

- Mišių metu gieda Dievo Motinos parapijos choras, vad. muz. Ritos Kliorienės ir sol. Aldona Stempužienė

11:30 val. ryto

Šventinis koncertas auditorijoje

Programoje: Sol. Aldona Stempužienė

Dievo Motinos parapijos choras,
diriguoja muz. Rita Kliorienė
ir

Pianistas Antanas Smetona

atlieka Ludwig van Beethoven CHORINĖ FANTAZIJA

Grandinėlė, vad. Liudas Sagys

specialiame šventiniame šokyje

Pabaigtuvių vainikas

Po koncerto: Vaišės svetainėje
vad. Bronė Paulionienė

- Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų baigimo proga, Toronto Maironio ir Clevelando šv. Kazimiero lituanistinių mokyklų mergaičių jungtinis koncertas įvyks birželio 7 d. 11:30 val. ryto Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje.

Richmond Hts. vieno aukšto trijų miegamųjų plytų statybos namas, valgomasis, įrengtas rūšys, 2

vonios, 2 mašinoms garažas, šaldimas, automatinis žolės laistymas, gražus sodas. Norintieji pamatyti skambinkite:

East Shore Realty
Juozas Mikonis — Realtor
481-6900, ar 531-2190

HELP WANTED

Cook experienced 7:00 a. m. to 3:00 p. m. Monday thru Friday. Call: 861-3896 after 4:00 p. m. (17-18)

- PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

- Pigiai parduodu Lietuvių Enciklopediją pilną komplektą, dail. Petrikonio didelį paveikslą "Vieniši medžiai" ir elektrinę siuvamą mašiną. Teirautis tel.: (216) 268-1825. (17-18)

DIRVA

• Dirvos redaktoriaus Vytauto Gedgaudo 75 metų amžiaus sukakties proga pagerbimas Bostone, gegužės 2 d., kurį suruošė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius, vadovaujamas Juozo Kapočiaus, gražiai praėjo. Dalyvavo arti dviejų šimtų svečių. Šia proga Lietuvių Fondas per savo atstovą P. Viščinį, Dirvai įteikė 1000 dol., o ALT S-gos Bostono skyrius papildė savo įnašą Vilties draugijoje įteikdamas 6000 dol. R. Veitas, valdybos vicepirmininkas, įteikė apsimokėjusių 28 naujų Dirvos prenumeratorių sąrašą.

Visi buvo sužavėti koncertine programos dalimi, kurią atliko sol. Audronė Simonaitytė Gaižiūnienė, akompanuojant muz. dr. Sauliui Cibui.

Poetai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis kalbėjo apie sukaktuvinką ir Dirvą.

Plačiau apie šį renginį kitame numeryje.

"AUŠRA PALIŪNUOSE" SUTIKTUVĖS

ALT S-gos Chicagos skyrius š. m. birželio 6 d., šeštadienį, Lietuvių Tautiniuose Namuose rengia Vytauto Alanto romano "Aušra Paliūnuose" sutiktuves.

Į sutiktuves atvyksta autorius, kuris autografuos knygą.

Alto ir Atgimimo Sąjūdžio valdybų pakviestas V. Jokūbaitis, Hot Springs, Ark. skaitė paskaitą Vasario 16-tą proga. Ten besilankydamas susitiko ir buvusius clevelandiečius, Lilę ir Aleksą Kazius. Iš kairės: Alto-Atgimimo Sąjūdžio pirmininkas Antanas Bertulis, V. Jokūbaitis, Lilė Kazienė ir Aleksas Kazis.

A. + A.

ELENAI MAČIULIENEI

Lietuvoje mirus, jos broliui JUOZUI NEVERAUSKUI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia.

ALT S-gos East Chicagos Skyrius

Tavo mylimai motinai,

A. + A.

ONAI GRIGANAVIČIENEI,

užbaigus žemiškąją kelionę, Tave, ONUTE, giliai užjaučiam.

Tavo klasės draugės,

Aldona, Rūta ir Elona

GRANDIES ansamblio šokėjai surengtoje savo vakaronėje šoka "rugučių" detalę. Iš kairės: Jonas Gražys, Andrius Narbutis, Lina Meilytė, Rima Stroputė ir kt. J. Tamulaičio nuotr.

• Jonui Žemaitaičiui, Paw Paw, Mich. sulaukus 86 metų amžiaus, duktė Irma Žemaitytė, sveikindama gimtadienio proga, atnaujino jo Dirvos prenumeratą ir pridėjo auką laikraščiui paremti. Sveikiname sukaktuvinką ir dėkojame dukrai už paramą.

• Halina Bagdonienė, Oak Lawn, Ill., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• Dr. Romas Dovydaitis, Dalton, Pa., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00.

Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

